

SENARİSTBİR - OCAK 2026
Senaristbir Taban Fiyat Çizelgesinin Hukuki Niteliği ve
İzinsiz Kullanım Halinde Uygulanması

Taban fiyat çizelgesi; eser sahipleri ile kullanıcılar (yapımcılar, yayıncılar vb.) arasında yapılan ticari anlaşmalarda, eserin kullanımına ilişkin izin ve sözleşme süreçleri göz önünde bulundurularak, SENARİSTBİR Yönetimi tarafından uluslararası ücret standartları ve yerel sektör dinamikleri esas alınarak hazırlanmış, tavsiye niteliğinde bir referans dokümandır.

Söz konusu çizelge:

- Taraflarca akdedilen sözleşmelerde açıkça kabul edilmesi veya bu çizelgeye atıf yapılması halinde, sözleşmesel bağlayıcılık kazanabilir.
- Yalnızca asgari bir referans niteliği taşır; eserin kapsamı, bütçesi, özgünlüğü ve kullanım şekline göre daha yüksek bedel talep edilmesini hiçbir şekilde sınırlandırmaz ve tavan fiyat olarak değerlendirilemez.

İntihal Halinde Tavsiye Niteliğinde Tarife

Bir eserin intihal yoluyla izinsiz biçimde kullanılması veya taklit edilmesi halinde, eser sahibinin uğradığı maddi ve manevi zararların tam, doğru ve adil biçimde tazmin edilebilmesi kapsamlı bir hesaplama yapılmasını gerektirir.

İntihalin yalnızca proje dosyasına, hikâyeye veya eserin özgün kurgusal unsurlarına yönelmiş olması, zararın “hikâye bedeli” ile sınırlı tutulmasını haklı kılmaz. Eser sahibi, yalnızca bir hikâye üretmemekte; bu eserin hayata geçirilmesiyle birlikte çok boyutlu bir gelir potansiyeli ve yaratıcı değer yaratmaktadır.

Ayrıca intihal:

- Eserin özgünlüğünü ve ayırt edici niteliğini zayıflatabilir,
- Eserin pazara ilk giriş avantajını ve rekabet gücünü olumsuz etkileyebilir,
- Eser sahibinin projeyi geliştirme ve ticari olarak değerlendirme imkânlarını (yapım, satış, lisanslama, uyarlama vb.) önemli ölçüde sınırlayabilir (FSEK m.68 – yoksun kalınan kazanç),
- Eserden doğabilecek devam eserler, yan projeler ve uzun vadeli ticari değerler (örneğin; dizi–film devam projeleri, yan hikâyeler, uyarlamalar, karakter temelli yeni yapımlar – “franchise” değeri) üzerinde kalıcı olumsuz etki yaratabilir (FSEK m.70 – dolaylı ama öngörülebilir zarar),
- Eser sahibinin mesleki itibarı, tanınırlığı ve yaratıcı kimliği üzerinde zarar doğurabilir.

Bu nedenlerle zarar hesabında, eser sahibinin projeyi kendisinin hayata geçirmiş olması halinde elde edebileceği makul ve öngörülebilir tüm gelir ve değer unsurları dikkate alınmalıdır.

Aşağıda yer verilen gelir kalemleri, intihal halinde tazminat hesabında dikkate alınabilecek unsurlara örnek teşkil etmektedir. Bu gelir kalemlerinin somut olayda fiilen doğup doğmadığı

veya doğma ihtimalinin hangi ölçüde bulunduğu; ilgili kullanımın kapsamı, taraflar arasındaki sözleşmeler, projenin gelişim süreci ve fiilî uygulamalar dikkate alınarak somut olay bazında değerlendirilir. Söz konusu gelir kalemleri, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun 68, 69 ve 70. maddeleri çerçevesinde, her somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmek üzere örnekleyici nitelikte sıralanmıştır:

Proje Dosyası Bedeli: Projenin geliştirilmesi ve sunuma hazırlanması sürecinde gerçekleştirilen yaratıcı ve teknik çalışmaların tamamı karşılığında belirlenen bedeldir. Proje dosyasını oluşturan unsurlar aşağıda detaylı olarak açıklanmıştır.

Senaryo Yazım Ücretleri: Bölüm başına senaryo yazımı karşılığında ödenecek ücretler ile birlikte; senaryo üretim sürecinin ayrılmaz bir parçası olan, ilk taslaktan (ilk “draft”) nihai çekim senaryosuna kadar oluşturulan tüm senaryo versiyonları, revizyonlar ve yeniden yazım süreçleri nedeniyle doğacak ücretlerin tamamını ifade eder.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Satış ve Lisans Gelirleri: Eserin Türkiye’de ve yurtdışına satılması, lisanslanması veya dağıtılması sonucu elde edilmesi beklenen gelir payları.

Dijital Platform Gelirleri: Abonelik bazlı platformlardan veya izlenme başı gelirlerden alınacak paylar. (abonelik gelirleri, izlenme başı ücret vb.).

YouTube ve Dijital Görüntülenme Gelirleri: Eserin YouTube gibi dijital platformlarda yayınlanması durumunda, izlenme/etkileşim sayısına göre oluşacak reklam ve içerik gelirleri.

Kısa Form Dijital İçerik (Reels/TikTok/Shorts) Gelirleri: Eserin hikayesinden, karakterlerinden veya sahnelerinden türetilen kısa video içeriklerinin (Reels, TikTok, Shorts vb.) dijital platformlarda yayınlanmasıyla oluşan reklam, görüntülenme ve sponsorlu içerik gelirlerinden elde edilebilecek gelirler.

Dikey diziye (vertical series) dönüştürülmesi halinde elde edilen gelirler: Mevcut eserin hikayesinin, karakterlerinin veya sahnelerinin yeniden düzenlenip dikey formatta (vertical series) yayınlanması sonucu oluşan lisans, yayın, reklam ve izlenme bazlı gelirlerden elde edilebilecek pay.

Ürün Yerleştirme Gelirleri: Eserde kullanılan ürün yerleştirme veya marka entegrasyonundan elde edilen ve edilmesi muhtemel gelirler.

Lisanslı Ürün ve Yan Ürün (Merchandising) Gelirleri: Eser veya karakterlerden hareketle geliştirilen bilgisayar oyunları, giyim ürünleri (tişört vb.), kırtasiye ürünleri, ev ve ofis eşyaları (defter, bardak vb.) gibi lisanslı ürünlerin satışından elde edilen gelirleri ifade eder.

Yayın Gelirleri: Eserin hikâyesi, karakterleri veya evreni temel alınarak yayımlanan kitap, çizgi roman, grafik roman, novella, özel edisyon yayınlar ve diğer tüm basılı veya dijital yayın formatlarından elde edilecek telif, lisans ve satış gelirleri.

Yeniden Yapım (Remake) Gelirleri: Bir eserin, aynı veya farklı dilde, ülkede ya da mecrada yeniden üretilmesi, uyarlanması veya formatlanması suretiyle hayata geçirilen projelerden doğan lisans, yapım, satış ve benzeri her türlü gelirleri ifade eder.

Reklam Kullanım Gelirleri: Eserin veya karakterlerin, reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde kullanılması suretiyle verilen lisanslardan doğan gelirleri ifade eder.

Uyarlama Gelirleri: Eserin hikâyesi, karakterleri veya anlatı yapısının; tiyatro, sinema, dizi, animasyon, müzikal ve benzeri farklı sanat ve anlatım mecralarına uyarlanması suretiyle ortaya çıkan gelirleri ifade eder.

Format Satış Gelirleri: Bir eserin; hikâyesi, karakter evreni, anlatı yapısı ve temel dramatik unsurları korunarak, farklı ülke, dil veya pazarlarda yeniden üretilmek üzere format lisansı verilmesi suretiyle elde edilen gelirleri ifade eder. Format lisansı, eserin eser niteliğini ortadan kaldırmaz ve senaryo yazarının mali ve manevi haklarını bertaraf edecek şekilde yorumlanamaz. Format, eserin hikâye, karakter ve anlatı yapısından türeyen bir lisanslama biçimidir; eserden bağımsız bir “fikir satışı” değildir.

Spin-off (Yan Hikâye / Yan Proje) Gelirleri: Eserin evreni, karakterleri veya temel kurgusal unsurları esas alınarak geliştirilen, ana eserden türeyen bağımsız nitelikteki dizi veya film projelerinden doğan gelirler.

Prequel / Sequel (Ön Hikâye / Devam Hikâyesi) Gelirleri: Eserin hikâyesinin öncesini veya devamını konu alan; aynı yaratıcı evrenden türeyen ön hikâye veya devam hikâyesi niteliğindeki projelerin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi halinde ortaya çıkabilecek lisans, yapım ve telif gelirlerine ilişkin payları ifade eder.

Sezon Yenileme Gelirleri: Projenin devam etmesi halinde, yeni sezonlara ilişkin olarak akdedilebilecek sözleşmeler kapsamında doğan yaratıcı ücretler ve ek yazım gelirlerini ifade eder.

Ekonomik Değerlendirme İmkânının Engellenmesi: İntihal nedeniyle eserin kullanımının veya piyasaya girişinin fiilen engellenmesi ya da ekonomik değerinin düşmesi, eser sahibinin projeyi değerlendirme ve ticarileştirme imkânlarını sınırlayabilir. Bu tür zararların, yoksun kalınan kazanç veya kaybedilmiş fırsat kapsamında ele alınır.

Manevi İtibar Kaybı: Eser sahibinin adının belirtilmemesi veya eksik/yanlış belirtilmesi, eserin izinsiz biçimde kullanılması, eser üzerinde rızası dışında değişiklik yapılması ya da eserin eser sahibinin şeref ve itibarını zedeleyecek şekilde sunulması; eser sahibinin manevi haklarının ihlali niteliğindedir. Bu tür ihlaller, somut olayın özelliklerine göre, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun 70. maddesi ile Türk Borçlar Kanunu’nun 58. maddesi ve devamındaki haksız fiil hükümleri uyarınca manevi tazminat talebine konu edilebilir.

Manevi tazminatın takdirinde; ihlalin niteliği, ağırlığı ve yaygınlığı ile birlikte, söz konusu ihlalin eser sahibinin mesleki itibarı ve yaratıcı kimliği üzerindeki etkileri de değerlendirme kapsamında dikkate alınabilir.

Senarist Bir Taban Fiyat Çizelgesi’ne Göre Dizi Film Proje Dosyasının Kapsamı

Proje dosyasının kapsamı, bölüm ücretlerinden düşülmemek kaydıyla aşağıdaki yaratıcı çalışmaları içerir:

- Sinopsis
- Genel hikaye
- İlk 6–13 bölüm için hikâye taslağı
- Karakter analizleri

Yapımcı ile eser sahibi arasındaki anlaşma uyarınca, proje için 12 (on iki) aylık bir opsiyon ve geliştirme süresi tanınır. Bu opsiyon hakkı, proje dosyası bedelinin ve - yazılmış olması halinde - bölüm senaryosu veya senaryolarına ilişkin tüm ücretlerin eksiksiz ödenmesiyle doğmuş sayılır.

Bu süre boyunca Yapımcı, eseri pazarlama, fon arama, tanıtım ve satış faaliyetlerinde kullanma yetkisine sahiptir.

Opsiyon süresinin sona ermesi halinde Yapımcı, proje dosyası bedelinin %50'si karşılığında, iki defaya mahsus olmak üzere, her biri 6 (altı) aylık olmak kaydıyla ek opsiyon süresi talep edebilir.

Yapımcı'nın her iki uzatma hakkını da kullanmış olmasına rağmen projeyi hayata geçirmemesi veya uzatma sürelerinin sona ermesi durumunda, proje üzerindeki tüm haklar yapımcıdan tamamen bağımsızlaşır ve eser sahibi proje üzerindeki tüm mali ve manevi haklar bakımından serbest tasarruf yetkisini yeniden kazanır.

Senaryo projelerine ilişkin proje dosyaları; yalnızca hikaye, sinopsis, karakter analizleri veya bunlara ek olarak ilk 6–13 bölüm için geliştirilmiş hikaye taslakları gibi farklı kapsam ve derinliklerde hazırlanabilir. Ancak proje dosyası, hangi unsurları içerirse içersin, bir bütün olarak yaratıcı emeğin ve fikri çalışmanın somut ürünüdür. Dosyanın içindeki her bir bileşen, eserin niteliğini, özgünlüğünü ve yaratıcı sürecin değerini yansıtır. Bu nedenle; yalnızca hikayeden oluşan bir proje dosyası da, kapsamı genişletilmiş (karakter analizleri ve çok bölümlü hikaye yapıları içeren) bir dosya kadar ekonomik ve yaratıcı değer taşıyabilir ve telif ekonomisi içinde aynı nitelikte değerlendirilmesi mümkündür.

Proje dosyasının bedelini ödeyen yapımcı veya yayıncı, bu ödeme ile eser üzerindeki tüm hakları satın almış sayılmaz. Bu ödeme, yalnızca eserin hayata geçirilmesi amacıyla eser sahibiyle yapılan opsiyon niteliğinde bir sözleşmenin karşılığıdır.

Yapımcı veya yayıncı, eseri filme/diziye dönüştürme iradesini ortaya koyduğu için bu bedel, eser sahibinin belirli bir süre boyunca eseri başka kişi veya kurumlarla değerlendirememesi durumunun tazmini niteliğindedir.

Bu nedenle, eser sahibi ile yapımcı/yayıncı arasında imzalanan sözleşmede; eserin yayına girme tarihinin açıkça belirlenmesi ve bu sürenin sonunda eserin hayata geçirilmemesi halinde, devredilen veya kullanım izni verilen hakların sözleşme hükümleri çerçevesinde eser sahibine iade edileceğine ilişkin açık bir düzenleme yapılması önem taşır.

Sözleşmede bu yönde bir düzenleme bulunmaması halinde, eser sahibi, somut olayın koşulları çerçevesinde 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 58. maddesinde düzenlenen cayma hakkını kullanma imkânına sahiptir.

Eserin hayata geçirilmemesi nedeniyle cayma hakkının kullanılması hâlinde:

- Yapımcı veya yayıncı tarafından eser sahibine yapılan ödemeler, taraflar arasındaki sözleşmede aksi açıkça kararlaştırılmadıkça, eser sahibinin eseri belirli bir süre boyunca başka kişi veya kuruluşlarla değerlendirememesi yükümlülüğünün karşılığı olan opsiyon / bekletme bedeli niteliğinde değerlendirilir.
- Cayma hakkının kullanılması, kural olarak iktisap edenin eser üzerindeki mali haklara dayalı tasarruf yetkisini sona erdirir; ancak iktisap eden, 5846 sayılı Fikir ve Sanat

Eserleri Kanunu’nun 58. maddesi uyarınca cayma hakkının haksız kullanıldığını ileri sürerek yargı yoluna başvurabilir.

- Caymanın mali sonuçları bakımından, tarafların kusur durumu ve hakkaniyet ilkesi gözetilerek değerlendirme yapılır.
- Eser sahibinin, cayma süreci boyunca eseri başka bir yapımcı veya yayıncı ile değerlendirememiş olması nedeniyle ortaya çıkan ekonomik etkiler, somut olayın özelliklerine göre yoksun kalınan kazanç kapsamında ele alınabilir.

Senarist Bir Taban Fiyat Çizelgesi’nde Kullanılan Kavram Tanımlamaları

Aşağıda tanımlanan tüm kavramlar, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) kapsamında ayrı ayrı ilim ve edebiyat eseri niteliğinde olup tek başlarına da koruma altındadır. Bu eserlerin her türlü kullanımı, FSEK uyarınca eser sahibinin önceden alınacak iznine tabidir.

Sinopsis:

Sinopsis, bir eserin ana fikrini, temel hikâye akışını ve yapısal omurgasını ortaya koyan kısa bir yaratıcı metindir. Türkçe’de çoğu zaman “özet” olarak karşılık bulsa da, sinopsis herhangi bir tamamlanmış eserin özeti değildir. Aksine, eser daha üretilmeden önce onun özgünlüğünü, hususiyetini ve yaratıcı niteliğini belirleyen ilk metindir. Hikâyenin kurgusal iskeletini oluşturur ve eserin ilim ve edebiyat eseri niteliği kazanmasında asli rol oynar. Bu nedenle sinopsisi yalnızca basitleştirilmiş bir özet olarak değerlendirmek veya eser kapsamı dışına çıkarmak, hukuki açıdan eksik ve hatalı bir yorumdur.

FSEK’in 2. maddesi, “Herhangi bir şekilde dil ve yazı ile ifade olunan ürünlerin ilim ve edebiyat eseri sayılacağını” açıkça düzenler. Bu hüküm, sinopsis gibi yazılı yaratıcı metinlerin de başlı başına eser olarak korunduğunu tereddütsüz ortaya koymaktadır.

Tretman:

Tretman; sinopsis ile tamamlanmış senaryo arasında konumlanan, hikâyeyi daha ayrıntılı biçimde ortaya koyan bir gelişim metnidir. Hazırlık sürecinin ikinci aşamasını oluşturur ve sektörde çoğu zaman “gelişim senaryosu” olarak da adlandırılır.

Bu aşamada hikâye, sinopsiste belirlenen ana hatlardan yola çıkılarak dramatik olarak genişletilir; karakter yapıları, olay örgüsü ve dramatik dönüşümler daha belirgin hale getirilir. Tretman; karakter gelişimlerini, sahne sıralamasını, olayların akışını ve eserin görsel-dramatik tonunu detaylandırır. Bu yönüyle senaryo yazımı için yol gösterici bir ara aşama işlevi görür. Tretman, eserin yaratıcı sürecinin somutlaştığı ve üretim aşamasına yaklaştığı kritik bir metindir. Bu nedenle tretman; özgün niteliği, yapısal bütünlüğü ve yaratıcı emeği nedeniyle ilim ve edebiyat eseri olarak korunur ve eser sahibinin fikri haklarına tabidir.

Proje Dosyası:

Proje dosyası, eserin yaratım sürecinde kapsamlı şekilde hazırlanmış bir geliştirme belgesidir. Dizi film, sinema filmi veya belgesel türlerine göre kapsamı değişebilmekle birlikte genellikle aşağıdaki çalışmalarını içerir:

- Sinopsis

- İlk 6 veya 13 bölümlük hikâye taslağı
- Karakter analizleri

Proje dosyası; yapımcıya veya yayıncıya, eserin yaratıcı potansiyelini, ticari değerini ve uzun vadeli gelişme kapasitesini gösteren temel sunum dokümanıdır. Aynı zamanda eser sahibinin yaratıcı emeğini, kurgu dünyasını ve eserin fikri özgünlüğünü yansıttığından, başlı başına bir ilim ve edebiyat eseri olarak korunur.

Senaryo:

Senaryo, eserin tamamlanmış dramatik metnidir ve yapım sürecinde kullanılan nihai yaratıcı doküman olarak kabul edilir. Sahne detaylarını, olay örgüsünü, karakter derinliğini, mekân tasvirlerini, dramatik yapıyı, diyalogları ve çekim yönergelerini içerir.

Senaryonun temel bileşenleri sinopsis, tretman ve diyalog metinleridir. Bu unsurlar birlikte, senaryo yazım sürecinin yaratıcı omurgasını oluşturur ve eserin tüm dramatik yapısını belirler.

Draft (Taslak) / Revizyon:

Draft (taslak); senaryonun çalışma aşamalarındaki her bir versiyonunu ifade eder. İlk taslaktan başlayarak, editoryal/dramaturjik geri bildirimlerle yapılan revizyonlar ve yeniden yazımlar da senaryo üretim sürecinin parçasıdır. “Draft” kavramı; eserin başka bir yazar tarafından yeniden yazdırılmasını değil, aynı yazarın (veya sözleşmede kararlaştırılmış ekip yapısının) kendi metni üzerinde versiyon üretmesini anlatır.

SİNEMA ÜCRETLERİ

1. SİNEMA FİLMİ			
Temel Ücret Kalemleri			
	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Hikâye (Adaptasyon / Remake)	450.000 TL	Genel bütçenin %1,5'i / Senaryo bütçesinin %30'u
b	Hikâye (Özgün)	600.000 TL	Genel bütçenin %2'si / Senaryo bütçesinin %40'ı
c	Senaryo (Hikâye Hariç)	1.300.000 TL	Genel bütçenin %6'sı
d	Senaryo (Hikâye Dahil)	1.500.000 TL	Genel bütçenin %8'i
Draft Ücretleri			
	Draft Aşaması	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
e	3. Draft	300.000 TL	Senaryo bütçesinin %20'si
f	4. Draft	225.000 TL	Senaryo bütçesinin %15'i
g	5. Draft ve Sonraki Her Draft	150.000 TL	Senaryo bütçesinin %10'u
Ek Yazım Aşamaları			
	Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
	Rewrite / Yeniden Yazım	750.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si
	Polish / Rötüş	375.000 TL	Senaryo bütçesinin %25'i

Youtube ve Yeni Medya Hakları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Sinema filminin YouTube’de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	10.000 TL + 2.500 TL / 1m	Sinema filminden türetilerek YouTube’ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Sinema filminden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Gelir Payları		
Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Gişe Gelirlerinden Pay	En az %10	Amortisman sonrası net gelirden; fon destekleri gelir sayılır.
TV Satışlarından Pay	En az %10	Ulusal TV lisans/satış gelirlerinden.
Yurt Dışı Satışlarından Pay	En az %3	Uluslararası satış ve lisans gelirlerinden.
Açıklamalar ve Kurallar		
Başlık	Açıklama	
Draft Dahilîyeti	1. Draft ve 2. Draft senaryo ana bütçesine dahildir.	
Ek Draft Ücretleri	3. draft ve sonrası her aşama için ayrıca ek ücret ödenir.	
Rewrite / Yeniden Yazım ile Polish/Rötuş	Yeniden Yazım ve Rötuş bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılamaz. Ayrıca ücretlendirilir.	
ÖNEMLİ NOT		
Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

2. BAĞIMSIZ SİNEMA FİLMİ

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Hikâye (Adaptasyon / Remake)	225.000 TL	Genel bütçenin %1,5'i / Senaryo bütçesinin %30'u
b	Hikâye (Özgün)	300.000 TL	Genel bütçenin %2'si / Senaryo bütçesinin %40'ı
c	Senaryo (Hikâye Hariç)	650.000 TL	Genel bütçenin %6'sı
d	Senaryo (Hikâye Dahil)	750.000 TL	Genel bütçenin %8'i

Draft Ücretleri

	Draft Aşaması	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
e	3. Draft	150.000 TL	Senaryo bütçesinin %20'si
f	4. Draft	112.500 TL	Senaryo bütçesinin %15'i
g	5. Draft ve Sonraki Her Draft	75.000 TL	Senaryo bütçesinin %10'u

Ek Yazım Aşamaları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Rewrite / Yeniden Yazım	375.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si
Polish / Rötüş	187.500 TL	Senaryo bütçesinin %25'i

Youtube ve Yeni Medya Hakları		
Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Sinema filminin YouTube’de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	5.000 TL + 2.500 TL / 1m	Sinema filminden türetilerek YouTube’ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Sinema filminden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Gelir Payları		
Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Gişe Gelirlerinden Pay	En az %10	Amortisman sonrası net gelirden; fon destekleri gelir sayılır.
TV Satışlarından Pay	En az %10	Ulusal TV lisans/satış gelirlerinden.
Yurt Dışı Satışlarından Pay	En az %10	Uluslararası satış ve lisans gelirlerinden.
E. Açıklamalar ve Kurallar		
Başlık	Açıklama	
Draft Dahilîyeti	1. Draft ve 2. Draft senaryo ana bütçesine dahildir.	
Ek Draft Ücretleri	3. draft ve sonrası her aşama için ayrıca ek ücret ödenir.	
Rewrite / Yeniden Yazım ile Polish/Rötuş	Yeniden Yazım ve Rötuş bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılamaz. Ayrıca ücretlendirilir.	
ÖNEMLİ NOT		
Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyumsuzluklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

3. ANİMASYON SİNEMA FİLMİ

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Hikâye (Adaptasyon / Remake)	450.000 TL	Genel bütçenin %1,5'i / Senaryo bütçesinin %30'u
b	Hikâye (Özgün)	600.000 TL	Genel bütçenin %2'si / Senaryo bütçesinin %40'ı
c	Senaryo (Hikâye Hariç)	1.300.000 TL	Genel bütçenin %6'sı
d	Senaryo (Hikâye Dahil)	1.500.000 TL	Genel bütçenin %8'i

Draft Ücretleri

	Draft Aşaması	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
e	3. Draft	300.000 TL	Senaryo bütçesinin %20'si
f	4. Draft	225.000 TL	Senaryo bütçesinin %15'i
g	5. Draft ve Sonraki Her Draft	150.000 TL	Senaryo bütçesinin %10'u

Ek Yazım Aşamaları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Rewrite / Yeniden Yazım	750.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si
Polish / Rötüş	375.000 TL	Senaryo bütçesinin %25'i

Youtube ve Yeni Medya Hakları		
Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Animasyon sinema filminin YouTube’de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	10.000 TL + 2.500 TL / 1m	Animasyon sinema filminden türetilerek YouTube’ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Animasyon sinema filminden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Gelir Payları		
Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Gişe Gelirlerinden Pay	En az %10	Amortisman sonrası net gelirden; fon destekleri gelir sayılır.
TV Satışlarından Pay	En az %10	Ulusal TV lisans/satış gelirlerinden.
Yurt Dışı Satışlarından Pay	En az %3	Uluslararası satış ve lisans gelirlerinden.
Açıklamalar ve Kurallar		
Başlık	Açıklama	
Draft Dahilîyeti	1. Draft ve 2. Draft senaryo ana bütçesine dahildir.	
Ek Draft Ücretleri	3. draft ve sonrası her aşama için ayrıca ek ücret ödenir.	
Rewrite / Yeniden Yazım ile Polish/Rötuş	Yeniden Yazım ve Rötuş bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılamaz. Ayrıca ücretlendirilir.	
ÖNEMLİ NOT		
Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

4. BELGESEL FİLM

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Uzun Metraj (60 Dakika ve üzeri)	500.000 TL	Genel bütçenin %10'u
b	Orta Metraj (60 dakika altı)	250.000 TL	Genel bütçenin %10'u
Youtube ve Yeni Medya Hakları			
	Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
	YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Belgesel filmin YouTube'de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
	Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	2.500 TL + 2.500 TL / 1m	Belgesel filmin türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
	Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Belgesel filmin türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.

YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Gelir Payları		
Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Gişe Gelirlerinden Pay	En az %10	Amortisman sonrası net gelirden; fon destekleri gelir sayılır.
TV Satışlarından Pay	En az %10	Ulusal TV lisans/satış gelirlerinden.
Yurt Dışı Satışlarından Pay	En az %3	Uluslararası satış ve lisans gelirlerinden.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

5. ORTA METRAJLI FİLM

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Senaryo (30-60 dakika)	160.000 TL	Genel bütçenin %10'u

Gelir Payları

Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Gişe Gelirlerinden Pay	En az %10	Amortisman sonrası net gelirden; fon destekleri gelir sayılır.
TV Satışlarından Pay	En az %10	Ulusal TV lisans/satış gelirlerinden.
Yurt Dışı Satışlarından Pay	En az %10	Uluslararası satış ve lisans gelirlerinden.
Youtube ve Yeni Medya Gelirlerinden Pay	En az %10	Youtube, Instagram, Vimeo, Facebook vb. platformlardaki görüntülenme, sponsor ve reklam gelirlerinden.

ÖNEMLİ NOT

Bu tabloda yer alan ücretler, **üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz.**

İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca **asgari senarist ücreti** niteliğindedir; **senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz.**

Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun **bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.**

6. KISA METRAJLI FİLM

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Bağımsız / Mikro Bütçeli	50.000 TL	Genel bütçenin %10'u
b	Profesyonel / Fon Destekli	80.000 TL	Genel bütçenin %10'u

Gelir Payları

Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Gişe Gelirlerinden Pay	En az %10	Amortisman sonrası net gelirden; fon destekleri gelir sayılır.
TV Satışlarından Pay	En az %10	Ulusal TV lisans/satış gelirlerinden.
Yurt Dışı Satışlarından Pay	En az %10	Uluslararası satış ve lisans gelirlerinden.
Festival Gelirleri	En az %10	Festival gösterimlerinden gelen her türlü ödül ve telif gelirinden.
Youtube ve Yeni Medya Gelirlerinden Pay	En az %10	Youtube, Instagram, Vimeo, Facebook vb. platformlardaki görüntülenme, sponsor ve reklam gelirlerinden.

ÖNEMLİ NOT

Bu tabloda yer alan ücretler, **üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz.**

İntihal ve diğer hukuki uyumsuzluklarda bu rakamlar yalnızca **asgari senarist ücreti** niteliğindedir; **senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz.**

Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun **bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.**

SİNEMA FİLMİ ÜCRETLERİNDE GEÇEN TANIMLAR

1. Hikaye Hariç Senaryo: Film hikâyesinin Yapımcı tarafından sağlandığı hallerde, senarist yalnızca mevcut hikâyeyi senaryoya uyarlamakla görevlendirilir ve “hikâye hariç senaryo ücreti” üzerinden ücretlendirilir; bu ücret birinci ve ikinci draftı kapsar. Yapımcı’nın bu kapsamda bir Senarist ile çalışabilmesi için, olay örgüsünün ana hatlarını, karakterlerin motivasyon ve gelişimlerini, dramatik yapıyı, anlatının başlangıç–gelişme–son akışını ve eserin bütününe yön veren yaratıcı omurgayı içeren literer materyali Senarist’e yazılı olarak teslim etmesi zorunludur.

2. Hikaye (Adaptasyon / Remake): Yazarın, eserin olay örgüsünün ana hatlarını, karakterlerin motivasyon ve gelişim çizgilerini, dramatik yapıyı, anlatının başlangıç–gelişme–son akışını ve tüm esere yön veren yaratıcı omurgayı oluşturduğu hikâye aşamasına ilişkin ücrettir. Bu aşamada teslim edilen metinler, projenin geliştirilmesi amacıyla hazırlanmış kısa veya orta uzunluktaki dramatik dokümanlardan oluşur.

Adaptasyon, mevcut bir eserin (roman, öykü, tiyatro oyunu, çizgi roman, belgesel, podcast vb.) sinema veya dizi senaryosu diline uyarlanmasıdır.

Remake ise daha önce çekilmiş bir film veya dizinin aynı hikâye çerçevesi korunarak yeniden üretilmesidir.

Her iki kullanım türü de **işlenme eser** niteliğindedir ve kaynak eserin hak sahibinden izin alınmasını gerektirir. Bu nedenle adaptasyon ve remake projelerinde hikâye bedelleri, özgün projelerden ayrı olarak belirlenir. Hikaye ücreti senaristin sadece hikayesini yapımcıya sattığı durumlarda uygulanır.

Hikâye ücreti, senaristin oluşturduğu hikâye ve tretmana ilişkin **mali haklarını yapımcıya devretmesi veya yapımcıya kullanım hakkı tanınması** karşılığında ödenen **yaratıcı hizmet bedelidir**.

3. Orijinal/ Özgün Hikaye: Senaristin tamamen kendi yaratıcı emeğiyle geliştirdiği özgün fikir, olay örgüsü, karakter yapıları, dramatik akslar, temel çatışma ve anlatının genel omurgasını içeren hikâye ve tretman çalışmalarına ilişkin ücrettir. Bu aşamada teslim edilen doküman, projenin yaratıcı yönünü belirleyen özgün bir dramatik çerçeve niteliği taşır ve projenin senaryo geliştirme sürecinin temelini oluşturur.

Orijinal hikâye ücreti, senaristin oluşturduğu hikâye ve tretmana ilişkin **mali haklarını yapımcıya devretmesi veya yapımcıya kullanım hakkı tanınması** karşılığında ödenen **yaratıcı hizmet bedelidir**.

4. Draft: Senaristin senaryo metninin bir sonraki aşamasını oluşturmak için yaptığı yapısal, dramatik ve karakter odaklı geliştirmeleri içeren senaryo taslağıdır. Her draft, önceki versiyonun sahne akışı, dramatik ritmi, karakterlerin gelişimi ve anlatım bütünlüğü açısından yeniden ele alınmış, yaratıcı olarak ilerletilmiş ve belirgin biçimde geliştirilmiş bir hâlidir.

5. Yeniden Yazım (Rewrite / Major Pass): Senaristin mevcut bir senaryoyu kapsamlı biçimde ele alarak önemli ölçekte yaratıcı, yapısal ve dramatik revizyonlar yaptığı aşamadır.

Yeniden yazım; yeni sahnelerin eklenmesi, mevcut sahnelerin çıkarılması veya dönüştürülmesi, olay örgüsünün yeniden kurulması, dramatik yapının güçlendirilmesi ve karakter gelişiminin önemli ölçüde yeniden tasarlanması gibi **oransal olarak büyük değişiklikleri** içerir.

Yeniden yazım, draft ile karıştırılmamalıdır; senaryonun normal gelişim sürecinde yapılan düzenli taslak teslimlerinden tamamen ayrı bir aşamadır. Draft, senaryonun ilerletilmiş bir versiyonunun teslimini ifade ederken; yeniden yazım, senaryonun bütününde köklü ve geniş kapsamlı bir yeniden inşa yapılmasıdır. Yapısal düzenlemeler, olay örgüsünün yeniden kurulması, karakter işleyişinin büyük ölçekte değiştirilmesi ve yeni dramatik omurgaların eklenmesi gibi değişiklikler rewrite kapsamına girer.

Yeniden yazım, ilk draftı yazan senariste yazdırılmak zorundadır. Ancak yeniden yazımın tamamlanmasından sonra yapımcı, senaristle yollarını ayırabilir ve **senaristin yazılı izni alınmak kaydıyla** senaryoyu başka bir senariste yeniden yazdırabilir. Bu süreçte ilk senaristin manevi ve mali hakları saklıdır.

6. Rötüş (Polish): Senaryonun yapısal bütünlüğünü veya dramatik akışını değiştirmeden, metni detay düzeyinde güçlendirmek için yapılan ince yaratıcı müdahaleleri kapsar. Bu aşama; mizansenlerin netleştirilmesi, sahne ritminin hassas biçimde ayarlanması, diyalogların daha doğal ve akıcı hâle getirilmesi, komedi türlerinde şaka ve gag eklemeleri, dilsel tutarlılığın sağlanması ve sahneler arası geçişlerin rafine edilmesi gibi estetik düzeltmelerden oluşur. Genellikle senaryonun yapım hazırlığına en yakın aşamasıdır; bu nedenle metnin tonu, ritmi, dramatik dengesi ve izleyici üzerindeki etkisi bu aşamada son hâlini alır. Yapısal değişiklik içermese de, senaryonun nihai dramatik formunu belirleyen bağımsız ve nitelikli bir uzmanlık alanı olarak değerlendirilir.

Rötüş (Polish), bir draft değildir; yeni bir senaryo versiyonu oluşturmaz ve taslak teslimi niteliği taşımaz. Senaryoya yapılan son yaratıcı, ince dokunuştur.

Rötüş (Polish), kural olarak senaryoyu yazan senarist tarafından gerçekleştirilir. Ancak senaristin **yazılı izni** alınmak kaydıyla, yapımcı polish aşamasında başka bir senaristle de çalışabilir.

TESLİMAT SÜRELERİ VE HIZLANDIRILMIŞ TESLİMAT

TESLİMAT SÜRELERİ	
Hikaye	2 hafta
Tretman	4 hafta
1. Draft	6 hafta
2. Draft	3 hafta
3. Draft ve sonrası	2 hafta (her draft için)
Yeniden Yazım (Rewrite)	3 hafta
Rötüş (Polish)	2 hafta

Bu teslimat sürelerinin dışında, **hızlandırılmış teslimat talebi %35 ek ücret** doğurur. Böylelikle senaristin ücretsiz mesai yapmasının önüne geçilecektir.

DİZİ VE EPİSODİK İÇERİK ÜCRETLERİ

1. ULUSAL KANAL (Free TV)			
Temel Ücret Kalemleri			
	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Proje Dosyası	1.125.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
b	Senaryo (Bölüm Başı)	750.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Yeniden Yazım / Rewrite (Bölüm Başı)	375.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si
Satış Payları			
Satış Türü		Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
Yurtdışı Satış Payı		%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
Yurtiçi Yeniden Satış Payı		75.000 TL	Dizinin başka bir mecrada yeniden gösterilmesi veya aynı mecrada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)

Uyarlama ve Türev İçerik Hakları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Dikey Dizi (Vertical Series) Uyarlaması	200.000 TL	Mevcut dizinin yeniden kurgulanması veya senaryonun dikey formata uyarlanmasıyla oluşturulan her sezon için uyarlama ücreti (Bir dikey dizi sezonu 50 short bölümden oluşur)

Youtube ve Yeni Medya Yayın Hakları

Gelir Türü	Pay Oranı (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Dizi bölümün YouTube’da ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	5.000 TL + 2.500 TL / 1m	Bir bölümden türetilerek YouTube’ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Bir bölümden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.

YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’da yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Açıklamalar ve Kurallar

Başlık	Açıklama
Proje Dosyası	Proje dosyası; sinopsis, genel hikâye akışı, ilk 6 veya 13 bölüme ilişkin hikâye taslakları, karakter analizleri ve seri evrenine dair geliştirme dokümanlarından oluşur. 1. bölüm senaryosu proje dosyasına dahil değildir; senaryo ayrı bir iş kalemi olarak ayrıca ücretlendirilir.
Senaryo	Bir bölüm senaryosunu ifade eder. Tretman’ın yazılması ile senarist bölüm senaryosu ücretine hak kazanır.
Yeniden Yazım (Rewrite)	Yeniden Yazım bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılmaz. Ayrıca ücretlendirilir.

ÖNEMLİ NOT

Bu tabloda yer alan ücretler, **üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz.**

İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca **asgari senarist ücreti** niteliğindedir; **senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz.**

Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun **bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.**

2. YERLİ DİJİTAL PLATFORM
(Tabii, Gain, Exxen vb.)

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Proje Dosyası	780.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
b	Senaryo (Bölüm Başı)	520.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Yeniden Yazım / Rewrite (Bölüm Başı)	260.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si

Satış Payları

Satış Türü	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
Yurtdışı Satış Payı	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
Yurtiçi Yeniden Satış Payı	52.000 TL	Dizinin başka bir mecra da yeniden gösterilmesi veya aynı mecra da 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)

Uyarlama ve Türev İçerik Hakları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Dikey Dizi (Vertical Series) Uyarlaması	200.000 TL	Mevcut dizinin yeniden kurgulanması veya senaryonun dikey formata uyarlanmasıyla oluşturulan her sezon için uyarlama ücreti (Bir dikey dizi sezonu 50 short bölümden oluşur)

Youtube ve Yeni Medya Yayın Hakları		
Gelir Türü	Pay Oranı (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Bölümün YouTube’da ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	2.500 TL + 2.500 TL / 1m	Bir bölümden türetilerek YouTube’ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Bir bölümden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’da yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Açıklamalar ve Kurallar		
Başlık	Açıklama	
Proje Dosyası	Proje dosyası; sinopsis, genel hikâye akışı, 6 veya 13 bölümden oluşan bir sezon için hazırlanan hikâye taslakları, karakter analizleri ve seri evrenine dair geliştirme dokümanlarından oluşur. 1. bölüm senaryosu proje dosyasına dahil değildir; senaryo ayrı bir iş kalemi olarak ayrıca ücretlendirilir.	
Senaryo	Bir bölüm senaryosunu ifade eder. Tretman'ın yazılması ile senarist bölüm senaryosu ücretine hak kazanır.	
Yeniden Yazım (Rewrite)	Yeniden Yazım bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılmaz. Ayrıca ücretlendirilir.	
ÖNEMLİ NOT		
Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz.		
İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz.		
Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

3. ULUSLARARASI DİJİTAL PLATFORM
(Netflix, HBO Max, Disney Plus, Amazon Prime vb.)

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Proje Dosyası	1.500.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
b	Senaryo (Türkiye / Bölüm Başı)	1.000.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Senaryo (Global / Bölüm Başı)	1.000.000 TL	Türkiye için ödenen bölüm başı senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
c	Yeniden Yazım / Rewrite (Bölüm Başı)	500.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si

Uyarlama ve Türev İçerik Hakları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Dikey Dizi (Vertical Series) Uyarlaması	200.000 TL	Mevcut dizinin yeniden kurgulanması veya senaryonun dikey formata uyarlanmasıyla oluşturulan her sezon için uyarlama ücreti (Bir dikey dizi sezonu 50 short bölümden oluşur)

Youtube ve Yeni Medya Yayın Hakları

Gelir Türü	Pay Oranı (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Bölümün YouTube'da ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.

Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	13.500 TL + 3.500 TL / 1m	Bir bölümden türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.500 TL / 1 m	Bir bölümden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube'da yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Açıklamalar ve Kurallar

Başlık	Açıklama
Proje Dosyası	Proje dosyası; sinopsis, genel hikâye akışı, 6 veya 13 bölümden oluşan bir sezon için hazırlanan hikâye taslakları, karakter analizleri ve seri evrenine dair geliştirme

	dokümanlarından oluşur. 1. bölüm senaryosu proje dosyasına dahil değildir; senaryo ayrı bir iş kalemi olarak ayrıca ücretlendirilir.
Senaryo	Bir bölüm senaryosunu ifade eder. Tretman'ın yazılması ile senarist bölüm senaryosu ücretine hak kazanır.
Yeniden Yazım (Rewrite)	Yeniden Yazım bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılmaz. Ayrıca ücretlendirilir.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.	

4. GÜNLÜK DİZİ

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Proje Dosyası	1.000.000 TL	Bir aylık yaratıcı hazırlık sürecini kapsar; çalışma süresi uzadıkça proje dosyası bütçesi aynı oranda artırılır.
b	Senaryo (Bölüm Başı / Ekip)	100.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Senaryo (Aylık / Ekip)	2.000.000 TL	Genel bütçenin %8'i
d	Senaryo Yazarı (Aylık)	180.000 TL	Senaryo Yazarı (Aylık) ücreti, günlük dizi senaryo ekibinde yer alan bir yazarın aylık çalışma karşılığıdır. Dizi yayın hayatını sürdürdüğü müddetçe yazar, resmi tatil ve izin günleri dahil kesintisiz ücret almaya devam eder.

Satış Payları

Satış Türü	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
Yurtdışı Satış Payı	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
Yurtiçi Yeniden Satış Payı	10.000 TL	Dizinin başka bir mecraada yeniden gösterilmesi veya aynı mecraada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)

Uyarlama ve Türev İçerik Hakları		
Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Dikey Dizi (Vertical Series) Uyarlaması	200.000 TL	Mevcut dizinin yeniden kurgulanması veya senaryonun dikey formata uyarlanmasıyla oluşturulan her sezon için uyarlama ücreti (Bir dikey dizi sezonu 50 short bölümden oluşur)
Youtube ve Yeni Medya Yayın Hakları		
Gelir Türü	Pay Oranı (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Bölümün YouTube’da ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	1.000 TL + 2.500 TL / 1m	Bir bölümden türetilerek YouTube’ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Bir bölümden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.

YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’da yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Açıklamalar ve Kurallar

Başlık	Açıklama
Proje Dosyası	Proje dosyası; sinopsis, genel hikâye akışı, ana aks ve yan aks olmak üzere iki paralel dramatik omurganın oluşturulması, 100 bölümlük akış taslakları, karakter analizleri ve dizi evrenine ilişkin geliştirme dokümanlarından oluşan kapsamlı bir hazırlık paketidir. 1. bölüm senaryosu proje dosyasına dahil değildir; senaryo ayrı bir iş kalemi olarak ayrıca ücretlendirilir.
Senaryo	Bir bölüm senaryosunu ifade eder. Tretman’ın yazılması ile senarist bölüm senaryosu ücretine hak kazanır.
Ekip Yapısı	Günlük dizilerde senaryo ekibi en az 10 kişiden oluşur.
Aylık Bölüm Sayısı	Günlük dizi senaryo ekibinin üretim kapasitesi aylık 20 bölümdür . Bu sayı üst sınırdır; bunun üzerinde bölüm talep edilemez.

Tatil ve Çalışma Sürekliliği	Senaryo yazarı devam eden dizilerde; yaz tatillerinde işten çıkartılıp yeniden işe alınamaz. Bu durum yasalarda muvazaa (danışıklılık) diye tanımlanıp mahkemelerce iptal edilmektedir. Senaryo yazarının en az 1 aylık tatil süresi hakkı olur ve bu süre boyunca da maaşını alır.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.	

5. ANİMASYON DİZİ FİLM

Ulusal Kanallar / Yerli Dijital Platformlar

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Proje Dosyası - 10 Dakika ve altı	180.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
b	Senaryo (Bölüm Başı) - 10 Dakika ve altı	120.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Yurtdışı Satış - 10 Dakika ve altı	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
d	Yurtiçi Yeniden Satış Payı - 10 Dakika ve altı	12.000 TL	Dizinin başka bir mecra da yeniden gösterilmesi veya aynı mecra da 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)
e	Proje Dosyası - 20 Dakika ve altı	300.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
f	Senaryo (Bölüm Başı) - 20 Dakika ve altı	200.000 TL	Genel bütçenin %8'i
g	Yurtdışı Satış - 20 Dakika ve altı	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)

h	Yurtiçi Yeniden Satış Payı - 10 Dakika ve altı	20.000 TL	Dizinin başka bir mecrada yeniden gösterilmesi veya aynı mecrada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)
i	Proje Dosyası - 20 Dakika üzeri	450.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
j	Senaryo (Bölüm Başı) - 20 Dakika üzeri	300.000 TL	Genel bütçenin %8'i
k	Yurtdışı Satış - 20 dakika üzeri	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
l	Yurtiçi Yeniden Satış Payı - 20 dakika ve üzeri	30.000 TL	Dizinin başka bir mecrada yeniden gösterilmesi veya aynı mecrada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)
Uluslararası Dijital Platformlar			
a	Proje Dosyası - 10 Dakika ve altı	225.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
b	Senaryo (Türkiye / Bölüm Başı) - 10 Dakika ve altı	150.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Senaryo (Global / Bölüm Başı) - 10 Dakika ve altı	150.000 TL	Türkiye için ödenen bölüm başı senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.

d	Proje Dosyası - 20 Dakika ve altı	375.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
e	Senaryo (Türkiye / Bölüm Başı) - 20 Dakika ve altı	250.000 TL	Genel bütçenin %8'i
f	Senaryo (Global / Bölüm Başı) - 20 Dakika ve altı	250.000 TL	Türkiye için ödenen bölüm başı senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
g	Proje Dosyası - 20 Dakika üzeri	600.000 TL	Senaryo bütçesinin 1,5 katı
h	Senaryo (Türkiye / Bölüm Başı) - 20 Dakika üzeri	400.000 TL	Genel bütçenin %8'i
i	Senaryo (Global / Bölüm Başı) - 20 Dakika ve altı	250.000 TL	Türkiye için ödenen bölüm başı senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
Youtube ve Yeni Medya Yayın Hakları			
Gelir Türü		Pay Oranı (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı		%3	Bölümün YouTube'da ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.

Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	2.500 TL + 2.500 TL / 1m	Bir bölümden türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Bir dizi bölümünden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube'da yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	YouTube dışındaki sosyal medya platformlarında (Instagram, TikTok, Facebook vb.) paylaşılan içeriklere ilişkin sponsorlu iş birlikleri, boost'lu gönderiler ve marka entegrasyonlarından elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Açıklamalar ve Kurallar

Başlık	Açıklama
Proje Dosyası	Proje dosyası; sinopsis, genel hikâye akışı, karakter tanımları, evren kurulum dokümanları, stil rehberi, konsept çizimleri

	ve storyboard ön tasarımlarından oluşan temel geliştirme paketidir. Hikâye ve görsel dilin ortak geliştirilmesine yönelik pre-development sürecini kapsar. Senaryo bu pakete dahil değildir ve ayrı ücretlendirilir.
Senaryo	Bir bölüm senaryosunu ifade eder. Tretman'ın yazılması ile senarist bölüm senaryosu ücretine hak kazanır.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.	

6. TV FİLMİ
(Ulusal Kanallar / Yerli Dijital Platformlar)

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Hikâye (Adaptasyon / Remake)	255.000 TL	Genel bütçenin %1,5'i / Senaryo bütçesinin %30'u
b	Hikâye (Özgün)	340.000 TL	Genel bütçenin %2'si / Senaryo bütçesinin %40'ı
c	Senaryo (Hikâye Hariç)	725.000 TL	Genel bütçenin %6'sı
d	Senaryo (Hikâye Dahil)	850.000 TL	Genel bütçenin %8'i

Draft Ücretleri

	Draft Aşaması	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
e	3. Draft	170.000 TL	Senaryo bütçesinin %20'si
f	4. Draft	127.500 TL	Senaryo bütçesinin %15'i
g	5. Draft ve Sonraki Her Draft	85.000 TL	Senaryo bütçesinin %10'u

Ek Yazım Aşamaları

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Rewrite / Yeniden Yazım	425.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si
Polish / Rötüş	212.500 TL	Senaryo bütçesinin %25'i

Satış Payları		
Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Yurtdışı Satış Payı	%5	Televizyon filminin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı
Yurtiçi Yeniden Satış Payı	85.000 TL	Televizyon filminin başka bir mecra da yeniden gösterilmesi veya aynı mecra da 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır.
Youtube ve Yeni Medya Hakları		
Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Televizyon filminin YouTube'de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	6.000 TL + 2.500 TL / 1m	Televizyon filminden türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.

Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Televizyon filminden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Açıklamalar ve Kurallar

Başlık	Açıklama
Draft Dahilîyeti	1. Draft ve 2. Draft senaryo ana bütçesine dahildir.
Ek Draft Ücretleri	3. draft ve sonrası her aşama için ayrıca ek ücret ödenir.
Rewrite / Yeniden Yazım ile Polish/Rötuş	Yeniden Yazım ve Rötuş bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılamaz. Ayrıca ücretlendirilir.

ÖNEMLİ NOT

Bu tabloda yer alan ücretler, **üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz.**

İntihal ve diğer hukuki uyumsuzluklarda bu rakamlar yalnızca **asgari senarist ücreti** niteliğindedir; **senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz.**

Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun **bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.**

7. TV FİLMİ
(Uluslararası Dijital Platformlar)

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Hikâye (Adaptasyon / Remake) -Türkiye	450.000 TL	Genel bütçenin %1,5’i / Senaryo bütçesinin %30’u
b	Hikâye (Adaptasyon / Remake) -Global	450.000 TL	Türkiye için ödenen hikâye ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
C	Hikâye (Özgün) -Türkiye	600.000 TL	Genel bütçenin %2’si / Senaryo bütçesinin %40’ı
d	Hikâye (Özgün) -Global	600.000 TL	Türkiye için ödenen hikâye ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
C	Senaryo (Hikâye Hariç) -Türkiye	1.300.000 TL	Genel bütçenin %6’sı
	Senaryo (Hikâye Hariç) -Global	1.300.000 TL	Türkiye için ödenen senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
D	Senaryo (Hikâye Dahil) - Türkiye	1.500.000 TL	Genel bütçenin %8’i
	Senaryo (Hikâye Dahil) - Türkiye	1.500.000 TL	Türkiye için ödenen senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.

Draft Ücretleri			
	Draft Aşaması	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
e	3. Draft	300.000 TL	Senaryo bütçesinin %20'si
f	4. Draft	225.000 TL	Senaryo bütçesinin %15'i
g	5. Draft ve Sonraki Her Draft	150.000 TL	Senaryo bütçesinin %10'u
Ek Yazım Aşamaları			
	Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
	Rewrite / Yeniden Yazım	750.000 TL	Senaryo bütçesinin %50'si
	Polish / Rötüş	375.000 TL	Senaryo bütçesinin %25'i
Youtube ve Yeni Medya Hakları			
	Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
	YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Sinema filminin YouTube'de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
	Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	7.500 TL + 2.500 TL / 1m	Televizyon filminden türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.

Youtube Shorts Performans Payı	1.500 TL / 1 m	Televizyon filminden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.

Açıklamalar ve Kurallar

Başlık	Açıklama
Draft Dahilîyeti	1. Draft ve 2. Draft senaryo ana bütçesine dahildir.
Ek Draft Ücretleri	3. draft ve sonrası her aşama için ayrıca ek ücret ödenir.
Rewrite / Yeniden Yazım ile Polish/Rötuş	Yeniden Yazım ve Rötuş bağımsız iş kalemleridir; draft olarak sayılamaz. Ayrıca ücretlendirilir.

ÖNEMLİ NOT

Bu tabloda yer alan ücretler, **üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz.**

İntihal ve diğer hukuki uyumsuzluklarda bu rakamlar yalnızca **asgari senarist ücreti** niteliğindedir; **senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz.**

Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun **bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.**

8. BELGESEL DİZİ

Tematik Kanallar (TRT Belgesel, Diyanet TV, Yaban TV, NTV vb.)

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Senaryo (Bölüm Başı) - 30 Dakika altı	55.000 TL	Genel bütçenin %8'i
b	Yurtdışı Satış - 30 Dakika altı	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
c	Yurtiçi Yeniden Satış Payı - 30 Dakika altı	5.500 TL	Dizinin başka bir mecrada yeniden gösterilmesi veya aynı mecrada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)
d	Senaryo (Bölüm Başı) - 30 Dakika üzeri	85.000 TL	Genel bütçenin %8'i
e	Yurtdışı Satış - 30 Dakika üzeri	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
f	Yurtiçi Yeniden Satış Payı - 30 Dakika üzeri	8.500 TL	Dizinin başka bir mecrada yeniden gösterilmesi veya aynı mecrada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)

Ulusal Kanallar / Yerli Dijital Platformlar			
a	Senaryo (Bölüm Başı)	180.000 TL	Genel bütçenin %8'i
b	Yurtdışı Satış	%5	Dizinin yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı (her bölüm için)
c	Yurtiçi Yeniden Satış Payı	18.000 TL	Dizinin başka bir mecra da yeniden gösterilmesi veya aynı mecra da 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır. (Her bölüm için)
Uluslararası Dijital Platformlar			
a	Senaryo (Türkiye / Bölüm Başı)	300.000 TL	Genel bütçenin %8'i
c	Senaryo (Global / Bölüm Başı)	300.000 TL	Türkiye için ödenen bölüm başı senaryo ücretine ek olarak, dünya genelindeki tüm kullanım (TR + Global) haklarını kapsayan ilave ücrettir.
Youtube ve Yeni Medya Yayın Hakları			
Gelir Türü		Pay Oranı (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı		%3	Bölümün YouTube'da ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.

Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	8.500 TL + 2.500 TL / 1m	Diziden türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.
Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Dizi bölümünden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube'da yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

9. DİKEY DİZİ (VERTICAL DRAMA)

Türkçe Yayın Yapan Dikey Dizi Platformları

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Hikaye (Sadece)	90.000 TL	Genel bütçenin %2-3'ü
b	Senaryo (50 Bölüm)	300.000 TL	Genel bütçenin %2-3'ü
Yabancı Dilde Yayın Yapan Dikey Dizi Platformları			
a	Hikaye (Sadece)	120.000 TL	Genel bütçenin %2-3'ü
b	Senaryo (50 Bölüm)	400.000 TL	Genel bütçenin %2-3'ü
Açıklamalar ve Kurallar			
Başlık		Açıklama	
Bölüm Sayısı		Bir sezon toplam 50 bölüm olarak tanımlanır. Üretim 50 bölümün üzerine çıkarsa, senaryo ücreti ilave bölüm sayısı oranında artırılarak yeniden hesaplanır.	
Kısıtlamalar		Senaryolar, yalnızca dikey formatlı dizi (vertical drama) üretimi amacıyla teslim edilir. Üretilen materyalin bütününe veya bir kısmının başka bir forma dönüştürülerek (televizyon filmi, sinema filmi, yatay formatlı uzun bölüm, derleme film, özel bölüm vb.) yayımlanması yasaktır . Bu tür her kullanım, ayrı bir işleme hakkı niteliği taşır; senaristten ayrıca lisans alınması ve ayrıca ücretlendirilmesi zorunludur.	
ÖNEMLİ NOT			
Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır ; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz . İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz . Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır .			

10. KOMEDİ PROGRAMLARI

Temel Ücret Kalemleri

	Kalem	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
a	Format	600.000 TL	En az 2 bölüm ücreti
b	Bölüm Başı Ücret (Ekip)	300.000 TL	

Skeç Ücretleri

	Draft Aşaması	Ücret (en az)	Oran (en az) / Açıklama
e	Ana Skeç	30.000 TL	Skeç başı anlaşılması halinde, bu ücret her bir skeç için ayrı ayrı uygulanır.
f	Mini Skeç	10.000 TL	Skeç başı anlaşılması halinde, bu ücret her bir skeç için ayrı ayrı uygulanır.
g	Geçiş Skeçi	5.000 TL	Skeç başı anlaşılması halinde, bu ücret her bir skeç için ayrı ayrı uygulanır.

Yazar Ekibi

Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
Baş Yazar (Bölüm Başı)	45.000 TL	
Şef Yazar (Bölüm Başı)	30.000 TL	
Yazar	10.000 TL	

Junior Yazar (Bölüm Başı)	10.000 TL	
Satış Payları		
Gelir Türü	Pay Oranı	Açıklama
Yurtdışı Satış Payı	%5	Programın yurtdışına lisanslandığı veya gösterildiği her bir ülke için ayrı ayrı hesaplanan gelir payı
Yurtiçi Yeniden Satış Payı	30.000 TL	Programın başka bir mecrada yeniden gösterilmesi veya aynı mecrada 2 yıllık kullanım süresinin dolmasından sonra tekrar yayınlanması halinde, bölüm başına senaryo bütçesinin %10'u oranında ödenen kullanım payıdır.
Youtube ve Yeni Medya Hakları		
Kalem	Ücret (en az)	Açıklama
YouTube İlk Yayın Gelir Payı	%3	Sinema filminin YouTube'de ilk kez yayınlanmasıyla oluşan reklam ve gösterim gelirleri üzerinden hesaplanan kullanım payı.
Youtube Yeniden Yükleme / Klip Payı	5.000 TL + 2.500 TL / 1m	Televizyon filminden türetilerek YouTube'ye yüklenen tüm klip, sahne kesiti, özet, derleme, analiz ve benzeri yeniden kullanım içerikleri için toplu ve tek seferlik bir taban ücret ile, toplam görüntülenme sayısına bağlı olarak her 1.000.000 görüntülenmede tekrar uygulanan görüntülenme bazlı performans telifi birlikte uygulanır. Fragman, teaser ve promo niteliğindeki tanıtım materyalleri bu kapsama dahil değildir.

Youtube Shorts Performans Payı	1.000 TL / 1 m	Televizyon filminden türetilerek oluşturulan YouTube Shorts içeriklerinin toplam izlenme sayısı üzerinden, her 1.000.000 görüntülenme için senariste ödenen performans esaslı telif ücretidir.
YouTube Sponsorluk / Brand Integration	%5	YouTube’de yayınlanan bölüm, klip ve türetilmiş içeriklerin içerisinde yapılan sponsorlu entegrasyonlar, ürün yerleştirme uygulamaları ve marka iş birliklerinden elde edilen net ticari gelirler üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
Sosyal Medya Boost / Sponsor Payı	%3	Instagram, TikTok, Facebook vb. platformlardaki sponsorlu içerik ve marka entegrasyonlarından elde edilen net gelir üzerinden hesaplanan kullanım payıdır.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan ücretler, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.		

11. AÇIK YAYINLI DİJİTAL PLATFORMLAR
(Youtube, Vimeo, Tiktok, Facebook, Instagram vb.)

1-2 Dakika	10.000 TL (en az)
2-5 Dakika	20.000 TL (en az)
5-10 Dakika	40.000 TL (en az)
10-20 Dakika	60.000 TL (en az)
20 Dakika üstü	80.000 TL (en az)

12. DRAMATURG / SENARYO DOKTORU

Hizmet Tanımı	Senaryoya ilişkin analiz, rapor, dramatik yapı önerileri, ritim düzenlemeleri ve sahneleme notları gibi, eser niteliği taşımayan danışmanlık hizmetleridir.
Hizmet Kapsamı	Bu hizmet, senaryo yazımı kapsamında değildir ; sunulan rapor veya görüşler eser oluşturmaz ve özgün ifade niteliği taşımaz.
Telif Hakkı Durumu	Dramaturg / Senaryo Doktoru, yapılan çalışma eser niteliği taşımadığından telif hakkı iddia edemez .
Jenerik Kullanımı	Jenerikte yer alması zorunlu değildir ; tamamen yapımcının takdirindedir.
Ücretlendirme	Senaryo bütçesinin %10'u üzerinden ücretlendirilir. Ücret, yapımcı tarafından ödenir ve senaryo bütçesinden ayrı olarak değerlendirilir.

GELİR PAYLAŞIMI

Başlık	Açıklama
Senaryo Bedeli	Projenin genel bütçesinin %8'i
Gelirden Pay (Temel Oran)	Yapımcının yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirdiği satış, lisanslama ve benzeri ticari faaliyetlerden elde edilen net satış gelirleri üzerinden senariste pay verilir. Bu pay en az %3 'tür.
Net Gelir Tanımı	Yasal vergiler düşüldükten sonra kalan son satış geliri esas alınır. Yurt dışı satışlarda yapımcı ile yayın kuruluşunun toplam elde ettiği gelir birlikte değerlendirilir.
Uygulama Kolaylığı Notu	Gelir paylaşım modelinin sahada takibi zor olduğu için SENARİSTBİR, üyelerine doğrudan rakam belirlenerek sözleşme yapılmasını tavsiye eder. Bu rakamlar ilgili senaryo bedellerinin altında ayrıca gösterilmiştir.
Doğrulama Mekanizması	Dizinin hangi ülkede kaç bölüm yayımlandığı bilgisi, ilgili ülke meslek birlikleri tarafından SENARİSTBİR'e iletilir. Böylece kontrol süreci daha sağlıklı yürütülür.
Gelir Kapsamı	Ulusal kanal ilk gösterimi ve sponsorluk gelirleri hariç olmak üzere; ürün yerleştirme, merchandising ve benzeri tüm ticari gelirler gelir paylaşımına dahildir.
Alt Sınır	Gelirden verilecek payın asgari oranı %3 olarak uygulanır.

EKİP DEĞİŞİKLİĞİ

Başlık	Açıklama
Ekip Değişikliğinde İzin	Senaryonun başka bir yazar tarafından devam ettirilmesi veya yeniden yazılması, ilk eser sahibi senaryo yazarının yazılı iznine tabidir. Bu hak sözleşmeyle devredilemez; aksi hükümler geçersizdir. Senaryo için bedel ödenmiş olması, eser sahibinin izin verme veya reddetme hakkını ortadan kaldırmaz.
Opsiyon ve Geliştirme Süresi	Yapımcı, projeyi tam bedeli karşılığında 12 aylığına opsiyonlayabilir. Opsiyon süresi sonunda ise yapımcı, proje dosyası bedelinin %50'si karşılığında, iki defaya mahsus olmak üzere 6'şar aylık ek süre talep edebilir. İki uzatma hakkının da bitmesiyle proje üzerindeki tüm haklar yapımcıdan bağımsız hale gelir ve eser sahibi tam tasarruf yetkisini geri alır.
Opsiyon Konusunda Yapımcı Kısıtlamaları	Yapımcı opsiyonlamadığı bir senaryo veya eser ile ilgili herhangi bir ortak yapımcı, yatırımcı, distribütör veya yayıncı kuruluşla görüşemez, anlaşma yapamaz, sunum hazırlayamaz.
FSEK m.16 Kapsamı	Eser sahibi, yazılı izin vermiş olsa bile, eserin şeref ve itibarını zedeleyen veya mahiyetini bozan her türlü değişikliği menetme yetkisine sahiptir. Bu yetki devredilemez ve sınırlanamaz.
Yaratıcı Katkı Payı	Proje dosyasını, 1. bölüm senaryosunu, hikâyeyi, tretmanı veya diyalogları hazırlayan ekip ilerleyen bölümlerde yazmayacaksa; ilk ekibin yaratıcı katkısı saklı kalır. Bu durumda, her bölüm için ödenecek senaryo bedelinin %20–25'i oranında ödeme yapılması tavsiye edilir.
ÖNEMLİ NOT Bu tabloda yer alan oranlar, üyeler için tavsiye niteliğinde taban fiyatlardır; tavan ücret değildir ve mahkemelerde eserin rayiç değeri için üst sınır olarak kullanılamaz. İntihal ve diğer hukuki uyuşmazlıklarda bu rakamlar yalnızca asgari senarist ücreti niteliğindedir; senaristlerin ortalama veya azami piyasa ücretlerini yansıtmaz. Eser sahibinin, ürettiği hikâye ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.	

PROJE HAZIRLAMA

Başlık	Açıklama
Proje Dosyası Kapsamı	Sinopsis, genel hikâye akışı, 13 bölümlük sezon tasarımı ve karakter analizleri proje dosyasını oluşturur.
Opsiyon ve Geliştirme Süresi	Yapımcı, projeyi tam bedeli karşılığında 12 aylığına opsiyonlayabilir. Opsiyon süresi sonunda ise yapımcı, proje dosyası bedelinin %50'si karşılığında, iki defaya mahsus olmak üzere 6'şar aylık ek süre talep edebilir. İki uzatma hakkının da bitmesiyle proje üzerindeki tüm haklar yapımcıdan bağımsız hale gelir ve eser sahibi tam tasarruf yetkisini geri alır.
Proje Hazırlama Bedeli	Bölüm senaryosu bedelinin en az 1,5 katı olarak belirlenir.

ÖNEMLİ NOT: Senarist Bir Taban Fiyat Çizelgesi, sektörün değişen dinamiklerine göre düzenli olarak güncellenmektedir. Bu kapsamda, geçmiş yıllara ait taban fiyat listeleri web sitemizden kaldırılmıştır. **Geçmiş dönem taban fiyat hesaplamalarında, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın enflasyon verileri** temel alınarak geriye dönük bir hesaplama yapılması yöntemi benimsenmektedir. Bu yöntem, sektörün ekonomik koşullarını dikkate alarak adil ve güncel bir değerlendirme sağlamayı amaçlar.

AYRIK HAKLAR

1. Remake Rights (Yeniden Çevrim Hakkı)

Bir filmin, dizinin veya herhangi bir görsel-işitsel yapımın başka bir ekip tarafından yeniden çekilmesi durumunda senarist, özgün eser sahibi olarak aşağıdaki haklarını korur:

- Özgün eser sahibi olarak jenerikte yer alma hakkını,
- Ayrı bir remake ücreti alma hakkını,
- Uluslararası standartla uyumlu yüzdelik pay talep etme hakkı

Remake Ücreti: Senarist, satış bedelinin **%50'si**.

Satış bedeli düşük bir seviyede gerçekleşmişse, senarist aşağıdaki iki tutardan **yüksek olanını** talep edebilir:

- İlk senaryo ücretinin **%50'si x Bölüm Sayısı**
- Remake satışının gerçekleştiği tarihte SENARİSTBİR'in belirlediği ilgili taban ücretin **%50'si x Bölüm Sayısı**

Bu süreçte senarist, payını kendi yazdığı bölüm sayısına göre ya da remake'i üstlenen tarafın üreteceği toplam bölüm sayısına göre talep edebilir.

2. Sequel Rights (Devam Filmi / Prequel Hakkı)

Yapımcı, filmin devamı niteliğinde bir film, prequel veya dizi üretirse, **ilk senarist devam projesinde yazarlık teklifi alma hakkına sahiptir.**

Sequel Pay: Senarist, aşağıdaki iki bedelden **kendisi için daha avantajlı olanı** seçme hakkına sahiptir:

- İlk film için ödenen senaryo bedelinin **%25'i**,
- Devam filminin yapıldığı dönemde SENARİSTBİR tarafından belirlenen taban ücretin **%25'i**.

3. Merchandising Rights (Ticari Ürün Hakları)

Filmin veya dizinin karakterleri, replikleri, logosu, dünyası (evreni) ya da görsel-işitsel unsurları kullanılarak üretilen tüm ticari ürünlerden senarist **%20 oranında telif payına sahiptir**. Üretici firmanın perakende satış fiyatı üzerinden değil, mutlaka yapımcının kasasına giren **Lisans Bedeli** (Royalty) üzerinden hesaplanmalıdır. Bu, "net kâr" tanımındaki karmaşık ve düşürücü masrafların senaristin payını eritmesini önlediği gibi takip edilmesi daha kolay bir yoldur.

Bu ürünler arasında şunlar yer alır:

- Oyuncak
- Kıyafet / aksesuar
- Poster ve baskılı materyaller
- Kart ve koleksiyon ürünleri
- Lisanslı yan ürünler
- Mobil oyun varlıkları
- NFT ve benzeri dijital koleksiyon ürünleri (varsa)

Bu hak, ürün çeşitliliğinden bağımsız olarak **merchandising gelirlerinin tamamı** için geçerlidir.

4. Publication Rights (Yayın Hakları – Roman, Grafik Roman, Senaryo Kitabı)

Senaryonun temel alınarak aşağıdaki türlerde bir yayın üretilmesi durumunda:

- Romanlaştırma (novelization),
- Grafik roman (graphic novel),
- Senaryo kitabı,
- Orijinal senaryo basımı,

senarist bu yayınların öncelikli hak sahibi olarak kabul edilir.

Yapımcı veya yayıncı yeni bir yayın üretmek istediğinde, yazım teklifi öncelikle senariste yapılır; **ön alım hakkı** senariste aittir.

Ön Alım Hakkı + Brüt gelirden %5

5. Karakter Hakları (Character Rights)

Senaristin yarattığı karakterler, film veya diziyle sınırlı olmayıp **bağımsız eser unsuru olarak korunur**.

Bu karakterler; bir filminden diziye, diziden filme, oyuna, reklama, animeye ya da herhangi bir başka mecraya uyarlanarak kullanıldığında **senariste kullanım hakkı nedeniyle telif payı doğar**.

Karakterlerin başka bir formatta veya mecraada kullanılması halinde senarist, aşağıdaki iki tutardan **kendisi için daha avantajlı olanını** talep edebilir:

- İlk yapım için ödenen senaryo bedelinin %20'si
- SENARİSTBİR'in uyarlamanın gerçekleştiği dönemde açıkladığı ilgili taban ücretin %20'si.

Senarist, aşağıdaki iki bedelden **kendisi için daha avantajlı olanı** seçme hakkına sahiptir:

6. Evren / Dünya Hakları (World/Universe Rights)

Yazarın yarattığı özgün fikrin ve kurduğu evrenin;

- Spin-off,
- Yan karakter filmi veya dizisi,
- Mini dizi,
- Web dizisi,
- Animasyon uyarlaması,
- Ya da aynı evrende geçen diğer tüm türev yapımlar için

yazarın pay hakkı devam eder.

Bu hak, eserin filminden diziye, diziden filme veya başka formatlara uyarlanması durumunda da aynen geçerlidir.

Evren haklarından yazar payı:

Türev yapımların satış ve lisanslama gelirleri üzerinden **net gelirden en az %25** pay uygulanır. Yazar, uluslararası uygulamalarla uyumlu olacak şekilde bu payın artırılması için müzakere etme hakkına sahiptir.

SENARİSTBİR

ÖNEMLİ NOT: Bu bölümde kullanılan “Ayrık Haklar” ifadesi, hukuk sisteminde yerleşik bir kavram olmayıp, yalnızca senaristin eserden doğan bağımsız ve ek haklarını anlaşılır bir başlık altında toplamak amacıyla kullanılmıştır.

Bu bölümde yer alan oranlar **SENARİSTBİR üyeleri için tavsiye niteliğinde taban oranlardır**; hiçbir şekilde **tavan oran** kabul edilmez ve mahkemelerde eserin rayiç değerinin belirlenmesinde **üst sınır olarak kullanılamaz**.

İntihal, uyarlama, hak ihlali veya başka hukuki uyuşmazlıklarda bu oranlar yalnızca **asgari senarist ücreti** niteliğindedir; senaristlerin ortalama, piyasa veya üst seviye ücretlerini yansıtmaz.

Eser sahibinin, yarattığı hikâye, karakter ve senaryonun bedelini serbestçe belirleme hakkı saklıdır.

SÖZLEŞME ŞARTLARI / HAKLAR / VERGİ

Sözleşmelerinde Bulunması Gereken Asgari Hususlar

SÖZLEŞME ŞARTLARI :

SENARİSTBİR üyesi senaryo yazarlarının sözleşmelerinde uyması gereken hususlar. -

SENARYO YAZARI; eser sahipliğiyle ilgili mali haklarını, yapımcının özgürce kullanabilmesi amacıyla sözleşmede ayrıntıları belirtilecek biçimde, ülke, yer, süre, mecra, içerik ve sayı sınırı olmaksızın yapımcıya sınırsız ve süresiz olarak tam ruhsat halinde devreder. -

SENARYO YAZARI'nın üyesi olduğu veya olacağı meslek birliklerinin takip, tahsil ve dağıtım hakları saklı kalır.

Senaryo için ödenen bedel dışında; gişe hasılatından; yurt içi veya yurt dışı yayınlardan ve ESER'in pazarlanmasından elde edilecek her türlü gelirden SENARYO YAZARI'na bir pay (yüzde) ödenir.

Yurt dışı gösterimlerdeki pay hesabında; eserlerin yurt dışı gösterimlerinin SENARİSTBİR'e ilgili ülke meslek birlikleri tarafından bildirimleri esas alınır, delil kabul edilir.

Senaryodaki karakterlerin reklamda kullanılma hakları, senaryonun başka bir esere uyarlanma hakları, senaryonun devam filmi veya dizisinde kullanım hakları ilan edilen ücretlerin içinde değildir. Belirtilen haklar SENARYO YAZARI'nda kalır. Bu hakları baştan devralmak isteyen yapımcı bedelini peşinen öder. Bu haklar bedelsiz devredilmez.

Senaryonun filme çekilmemesi veya çekildiği halde yayınlanmaması halinde de ödemeler teslim edilen senaryolar üzerinden kararlaştırıldığı gibi yapılır. Senaryo, yapımcı tarafından yazdırıldığı ve senaryo yazarı tarafından eksiksiz olarak teslim edildiği zaman; bedeli TAM olarak ödenir, bedelin yarısının ödenmesi kabul edilmez. Ödeme için 2 revizyon sonrası senaryonun teslim edilmesi yeterlidir, yapımcının onayı gerekmez. Yapımcının daha sonrasında yeni revizyon talepleri varsa ve senaryo yazarı bu revizyonları yapmayı uygun buluyorsa, yapımcı her bir revizyon için senaryo bedelinin yüzde 20'sini ödemelidir.

Senaryo yazımından önce bedelin yüzde 50'si avans olarak, geri kalan yüzde 50'si senaryo tesliminde ödenir. - Ödemeler için yayın veya gösterim sonrası beklenmez, senaryo teslimini takiben bir hafta içinde ödeme yapılır. Ödemeler yayın öncesi muhakkak yapılmalıdır, gösterim için verilen izin ancak ödeme yükümlülüğü yerine getirildiği şartlarda yürürlüğe girer.

Film veya dizi filmin SENARYO YAZARI'nın görevini tamamlayıp yükümlülüğünü bitirdikten sonra herhangi bir nedenle gösterime girmemesi veya yayınlanmaması halinde SENARYO YAZARI'na yapılan ödemeler SENARYO YAZARI tarafından iade edilmez. Ödemesi yapılmamış ancak teslim edilmiş bölümlerin ödemesi yapımcıdan talep edilir. - Yapımcı projeyi hayata geçiremezse makul bir süre beklenir ve proje daha sonra yapımcıdan bağımsızlaşır. (Sözleşmeye göre değişiklik gösterir; ortalama 1-2 yıl arası.) SENARYO YAZARI o süreçte aldığı ödemeleri iade etmez. Ödemeler projenin bekletilme süresinin karşılığı yani opsiyonlama ücreti olarak kabul edilir. Sözleşme ile verilen süre sonunda, yapımcıya devredilen tüm haklar SENARYO YAZARI'na geri döner.

Maaş karşılığı çalışan senaryo yazarları da eser sahibidirler, eser sahipliği kavramından kaynaklı tüm haklarını kullanabilirler.

Senaryoların bir eserden uyarlanmış olması taban fiyatlarda bir değişikliğe yol açmaz.

Yapımcının, eser sahibi senaryo yazarından devam filminin veya devam bölümlerin yazılması için yazılı izni alması gerekmektedir. Devam filmini veya devam bölümlerini yazacak senaryo yazarına bu iznin bir kopyası mutlaka verilmelidir. (Aksi takdirde eserin devamının yazılmasına dair iznin olmadığı durumlarda hem yapımcı hem de yeni senaryo yazarı hukuki olarak sorumlu tutulabilir.)

Yapımcının bu yazılı izni almadığı durumlarda SENARİSTBİR üyesi senaryo yazarı hukuki sorunlarla karşılaşmamak adına o işi devralmamalıdır. Benzer durumlar bir eserden uyarlama senaryo yazarken veya bir başka senaryo yazarının yazdığı hikayeden yola çıkılarak yazılacak senaryolar için de geçerlidir. Tüm alanlarda, bir eserden yola çıkılıyorsa yazılı iznin bir kopyası senaryo yazarına verilmelidir.

Senaryo yazarından, kendisine anlatılan fikirlerden yola çıkarak bir senaryo yazması talep edildiğinde; anlatılan fikirlerin özgün olduğuna dair o kişi yazılı bir beyan vermelidir. (Kötü niyetli bir kişi bu fikirleri başka bir eserden almış olabilir ve senaryo yazarı farkında olmadan bir eserden intihal yapmış durumda kalabilir.) - Yapımcı senaryo ekibi değişikliği sırasında önceki senaryo yazarlarının tüm alacaklarını ödemiş olmalıdır. Aksi bir durumda SENARİSTBİR üyesi senaryo yazarı o işi devralmamalıdır.

SENARİSTBİR üyesi senaryo yazarlarının mesleki haklarının korunması ve sektörde adil, şeffaf, sürdürülebilir bir çalışma düzeninin sağlanması amacıyla, aşağıdaki sözleşme şartlarının tüm profesyonel senaryo yazarlığı sözleşmelerinde yer alması önerilir.

1. Hak Devri Süresi ve Kapsamı

Hakların süresiz veya sınırsız devredilmesinde hukuken bir sakınca bulunmamakla birlikte, bu tür devrin yazara uzun vadede ciddi ekonomik kayıplar doğurmaması için gelir paylaşım modelinin benimsenmesi önerilir.

Gelir Paylaşım Modeli Nedir?

Gelir paylaşım modeli, senaryo yazarının eser üzerindeki ekonomik katkısının, projenin ticari başarısı ile orantılı şekilde ve devam eden bir gelir akışıyla karşılanmasını öngören bir sistemdir. Bu modele göre:

- Yapımcı veya platform, eser üzerinden elde ettiği gelirlerin belirli bir yüzdesini yazara öder.
- Bu ödeme yalnızca senaryo bedeliyle sınırlı değildir; projenin tekrar gösterim, uluslararası satış, dijital yayın, yan ürün, spin-off, format değişikliği gibi tüm ticari kullanım alanlarından elde edilen geliri kapsar.
- Yazar, eserin uzun ömürlü kullanımından kalıcı ve sürdürülebilir bir pay alır.

Bu model, hakların tamamen ve süresiz devredildiği hallerde yazarın ekonomik çıkarlarının korunmasını sağlar ve tek seferlik ücretlendirme yerine eser değerine bağlı adil bir gelir akışı yaratır.

Gelir Paylaşımı Yoksa: Süreli Devir Esastır

Sözleşmede gelir paylaşım modeli öngörülmemişse, hak devrinin mutlaka süre ile sınırlandırılması önerilir. Bu durumda:

- Azami 2 yıl hak devri süresi önerilir.
- Süre sonunda devrin devamı ancak tarafların yeni bir sözleşme yapması ile mümkündür.
- Uzatma dönemine ilişkin bedeller veya varsa gelir paylaşımı esasları ayrıca kararlaştırılmalıdır.

Bu yaklaşım, yazarın eser üzerindeki mali haklarını makul sürelerle yeniden değerlendirebilmesine ve güncel değer üzerinden pazarlık yapabilmesine imkân tanır.

2. Teslim ve Ödeme Takvimleri

- Teslim tarihleri, bölüm sayısı ve teslim formatı açıkça belirtilmelidir.
- Ödeme takvimi net olmalı; her taksit, teslim edilen kısımlar karşılığında yapılmalıdır.
- Yazar tarafından yapılan her teslim, yapımcıya yazılı olarak (e-posta yeterlidir) iletildiği anda teslim edilmiş sayılır. Yapımcı, teslim tarihinden itibaren en geç 7/10 gün içinde (süre sözleşmeye göre belirlenir) yazılı onay veya revizyon talebi sunmakla yükümlüdür. Bu süre içinde herhangi bir bildirimde bulunulmazsa, teslim edilen metin zımnen onaylanmış sayılır. Zımni onay gerçekleştiğinde ödeme takvimi otomatik olarak başlar ve yapımcı ödemeye yükümlüdür.

3. Muvafakatname Sistemi

- Muvafakatname imzalanması, ilgili bölüm bedelinin ödenmesiyle eş zamanlı olarak yapılmalıdır. Muvafakat – ödeme eşlemesi sözleşmede açıkça belirtilmelidir.
- Muvafakatnameler, yalnızca ödemesi yapılan kısımlar için geçerlidir; geleceğe yönelik boş veya toplu muvafakat verilmesi uygun değildir.
- Sözleşmede, hizmet verenin ödemesi yapılmamış işler için muvafakat vermek zorunda olmadığı açıkça düzenlenmelidir.

4. Ücretlendirme ve Gelir Paylaşımı

- Taban fiyatların altında ücretlendirme yapılmaması önerilir.
- Yan projeler, türev eserler, uyarlamalar veya sezon devamları için ücretlendirme açık şekilde belirlenmelidir.

- Hak devri süresi sonrasında proje devam ederse, taraflar gelir paylaşımı esaslı modele geçebilir.

5. Cezai Şartlar ve Sorumluluk Dengesi

- Cezai şartlar dengeli olmalı; yalnızca yazara yük bindiren, tek taraflı düzenlemelerden kaçınılmalıdır.
- Yapımcı çekimleri iptal ederse, yazarın teslim edilmiş işlerin bedelini muhafaza etmesi gerekmektedir.
- Yazarın cezai şartı, Borçlar Kanunu m. 179/2'ye uygun biçimde; ölçülü, orantılı ve indirim denetimine tabi olacak şekilde düzenlenmelidir. Yazarın kusurunun bulunmadığı veya gecikmenin mücbir sebeplerden kaynaklandığı hallerde cezai şart uygulanamaz.

6. Revizyon ve Ek İstekler

- Revizyon hakkı sınırlı sayıda ve kapsamı belirlenmiş olmalıdır.
- Revizyonun kapsamı aşması halinde ek ücret öngörülmelidir.

7. Eserin Kullanımı ve Uyarılama Hakları

- Uyarılama, çeviri, format değişikliği, spin-off vb. durumlar için ayrık hak devri ve ücretlendirme şartları düzenlenmelidir.
- Yazarın onayı olmadan senaryoda esaslı değişiklik yapılamaması esastır.

8. Yapay Zeka ile Eğitim ve İşleme Yasağı

Sözleşmede, senaryonun veya senaryoya ilişkin tüm yaratıcı unsurların yapay zeka araçları ile eğitilmesi, işlenmesi, çoğaltılması veya veri tabanlarına aktarılması açıkça yasaklanmalıdır.

9. Sözleşmenin Feshi

- Fesih şartları karşılıklılık prensibine uygun olmalıdır.
- Taraflardan biri sözleşmeyi feshederse, fesih tarihine kadar kazanılmış haklar korunur.

10. Vergisel Yükümlülükler

- Sözleşmede, stopaj, KDV ve diğer vergisel yükümlülüklerin hangi tarafa ait olduğu açıkça belirtilmelidir.
- Senaryo yazarlığı faaliyeti, Gelir Vergisi Kanunu uyarınca “serbest meslek faaliyeti” olmakla birlikte, senaryo yazarlarının belirli bir tutara kadar gelir vergisinden muafiyetleri bulunmaktadır.

- Bu muafiyet kapsamında, senaryo yazarlarının Serbest Meslek Makbuzu (SMM) düzenleme zorunluluğu bulunmamaktadır.
- Ücret ödemeleri, yapımcı tarafından gider pusulası düzenlenerek yapılabilir.
- Gider pusulası düzenlenmesi halinde stopaj kesintisi yapımcı tarafından üstlenilir ve vergi sorumluluğu yapımcıya geçer.

11. Gizlilik ve Eser Güvenliği

Senaryonun gizliliği, üçüncü kişilerle paylaşım yasağı ve bilgi güvenliği hükümleri bulunmalıdır.

Senaryo yazarının sözleşmeyle devredilemeyecek hakları

SENARYO YAZARININ SÖZLEŞMEYLE DEVREDİLEMAYECEK HAKLARI:

Senaryo yazarlarının sözleşmede imza attıkları halde devredemeyecekleri hakların yasal dayanakları.

Sinema, dizi film veya TV filmi senaryosunun başka bir senaryo yazarı tarafından yeniden yazılması ancak ilk eser sahibi olan SENARYO YAZARI'nın iznine tabidir. Önceden yapılmış sözleşmeyle bu hak devre dışı bırakılamaz. O senaryo için bir bedel ödenmesi bu hakkı ortadan kaldırmaz. (5846 no'lu yasa, madde 16: Eser sahibi kayıtsız ve şartsız olarak yazılı izin vermiş olsa bile şeref ve itibarını zedeleyen veya eserin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirilmeleri menedebilir. Menetme yetkisinden bu hususta sözleşme yapılmış olsa bile vazgeçmek hükümsüzdür.)

Bir dizi filmin ilk bölümünü yazan kişi birinci bölüm senaryo yazarı ve genel hikaye sahibi sıfatı ile eser sahibidir. Dizi filmin ilerleyen bölümlerinin başka bir SENARYO YAZARI tarafından yazılabilmesi için ilk eser sahibi SENARYO YAZARI'ndan yazılı izin alınması gerekir. Önceden yapılmış sözleşmeyle bu hak devre dışı bırakılamaz. (5846 no'lu yasa, madde 16) SENARYO YAZARI bu izni karşılığında hikaye yazarı olarak bölüm başı bir ücreti hak eder.

Senaryo, SENARYO YAZARI'nın izni olmadan yapımcı, yönetmen, oyuncu veya yayıncı tarafından değiştirilemez. Bu konuda sözleşmeyle izin verilmiş olsa bile SENARYO YAZARI bu değişiklikleri yasaklayabilir. (5846 no'lu yasa, madde 16) - Senaryodaki her değişiklik için koşulsuz olarak SENARYO YAZARI'ndan yazılı izin alınır. En başta sözleşmede alınan izinler yasal olarak yeterli değildir, her değişiklik SENARYO YAZARI'nın onayına sunulur. SENARYO YAZARI eserin mahiyet ve hususiyetlerinin bozulmadığını yazılı olarak onaylamadan eser filme çekilemez, çekildiyse yayınlanamaz. Eserde izinsiz değişikliklerin karşılığında kanunlarımıza hapis cezası konulmuştur. (5846 no'lu yasa, madde 71: ...Bir eseri, icrayı, fonogramı veya yapımı hak sahibi kişilerin yazılı izni olmaksızın ..., DEŞİŞTİREN, ... kişi hakkında bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.) - Senaryo yazarı eserinin değiştirilerek filme çekilip yayımlandığını gördüğünde yayını durdurabilir ve eserin aslına uygun hale getirilip yeniden yayını talep edebilir. (5846 no'lu yasa, madde 67 - ... Eser haksız olarak değiştirilmiş ise hak sahibi aşağıdaki taleplerde bulunabilir: 1. Eser sahibi, eserin değiştirilmiş şekilde çoğaltılmasının yayım ve temsilinin, yayım ve temsilinin, radyo ile

yayımının menedilmesini ve tecavüz edenin, tedavülde bulunan çoğaltılmış nüshalardaki değişiklikleri düzeltmesini veya bunların eski haline getirilmesini talep edebilir.)

Jeneriklerde SENARYO YAZARI'nın (Ekip halinde yazılan senaryolarda tüm ekibin) ismine yer verilmesi şarttır. Ancak bu hakkı SENARYO YAZARI isterse kullanmaz veya takma bir isim altında kullanabilir. (5846 no'lu yasa, madde 15 – Eseri, sahibinin adı veya müstear adı ile yahut adsız olarak, umuma arz etme veya yayımlama hususunda karar vermek salahiyeti munhasıran eser sahibine aittir.)

Senaryo ekibinde çalışmış her senaryo yazarının adının jeneriğe yazılması şarttır. Bunu engelleyen yapımcı veya bir başka senaryo yazarı ceza ve tazminat davalarıyla karşılaşabilir. Aynı zamanda yayındaki tüm kopyaların değiştirilip senaryo yazarının adının düzeltilmesi ve bunun 3 gazetede ilan edilerek duyurulmasını talep edilebilir.

(5846 no'lu yasa, madde 67 - ...Eser üzerinde sahibinin adı hiç konulmamış veya yanlış konulmuş yahut konulan ad iltibasa meydan verecek mahiyette olup da esersahibi 15 inci maddede zikredilen tesbit davasından başka tecavüzün ref'ini talep etmişse, tecavüz eden gerek aslına, gerek tedavülde bulunan çoğaltılmış nüshalar üzerine eser sahibinin adını derç etmeye mecburdur. Masrafı tecavüz edene ait olmak üzere, hükmün en fazla 3 gazetede ilanı talep edilebilir.) - Senaryoyu yazmadığı halde adını jenerikte eser sahibi olarak koyan kişilere karşı kanunlarımızda hapis cezası öngörülmüştür. Yayıncının, yapımcının, yönetmenin veya oyuncunun toplantıda söylediği fikirler eser kapsamında değildir. Yasalarımızda eserler korunur, fikirler değil. Dolayısıyla sadece fikir söyleyenlerin adlarını senaryo ekibinden biri gibi jeneriğe yazdırmaları yasa dışıdır. İlim ve edebiyat eseri sayılan SENARYO, ancak yazılı olduğu hallerde eser olarak kabul edilir. Aynı zamanda çeşitli fikirlerin yazılı hale getirilmiş olması veya toplantı notlarının kaleme alınması o yazıları bir eser kapsamına sokmaz. Ancak yazarın özgünlüğünü taşıması ve sinema eseri formatlarından birine uyması şartıyla yazılı belge eser sayılabilir. (5846 - Madde 71-2. Başkasına ait esere, kendi eseri olarak ad koyan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezasıyla cezalandırılır. Bu fiilin dağıtmak veya yayımlamak suretiyle işlenmesi hâlinde, hapis cezasının üst sınırı beş yıl olup, adlî para cezasına hükmolunamaz.)

Sinema, dizi film veya TV filmi senaryosunun başka bir senaryo yazarı tarafından yeniden yazılması ancak ilk eser sahibi olan SENARYO YAZARI'nın iznine tabidir. Önceden yapılmış sözleşmeyle bu hak devre dışı bırakılamaz. O senaryo için bir bedel ödenmesi bu hakkı ortadan kaldırmaz. (5846 no'lu yasa, madde 16: Eser sahibi kayıtsız ve şartsız olarak yazılı izin vermiş olsa bile şeref ve itibarını zedeleyen veya eserin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirilmeleri menedebilir. Menetme yetkisinden bu hususta sözleşme yapılmış olsa bile vazgeçmek hükümsüzdür.) Senarist Bir Taban Fiyat Çizelgesi, sektörün değişen dinamiklerine göre düzenli olarak güncellenmektedir. Bu kapsamda, geçmiş yıllara ait taban fiyat listelerimizi web sitemizden kaldırıyoruz. Geçmiş dönem taban fiyat hesaplamalarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın enflasyon verilerini temel alarak geriye dönük bir hesaplama yapmaktayız. Bu yöntem, sektörün ekonomik koşullarını dikkate alarak adil ve güncel bir değerlendirme sağlamaktadır.

İzinsiz Kullanım Halinde Tavsiye Edilen Tarifenin Uygulanması

Eser sahibinden önceden izin alma prensibine dayanan Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda eserin izinsiz kullanımında eser sahibine maddi ve manevi tazminat hakları tanınmıştır.

1. FSEK Madde 68 – Hukuka Aykırı Kullanım Sebebiyle Maddi Tazminat Eserin hukuka aykırı/izinsiz biçimde kullanılması durumunda, eser sahibinin uğradığı maddi zararların tazmini için talepte bulunma hakkı doğar. Maddi zarar tutarı, hak ihlali olmasaydı eser sahibinin sözleşme ile elde edebileceği gelir esas alınarak hesaplanır ve bu tutar, üç katına kadar tazminat olarak değerlendirilebilir. Ancak, ödenecek tazminat miktarı, yargı organlarının takdirine bağlıdır ve her somut olayın özel koşulları çerçevesinde belirlenir.

2. FSEK Madde 70 – Manevi Hakların İhlali Sebebiyle Manevi Tazminat Eser sahibinin manevi haklarının ihlali durumunda, eser sahibi, uğradığı tüm manevi zararlarının tazminini talep etme hakkına sahiptir. Bu tür talepler, yargı organlarınca yapılacak detaylı inceleme ve değerlendirmelere dayanılarak karara bağlanır. Söz konusu düzenlemeler, eser sahibinin haklarının korunması ve hukuka aykırı kullanımların önlenmesi açısından önemli hukuki güvenceler sağlamaktadır. Ancak, her bir uyuşmazlıkta mahkemelerin somut olayın koşullarına göre takdir yetkisini kullanacağı unutulmamalıdır.

Senaryo yazarlarının belirli hakları FSEK uyarınca kişiye sıkı sıkıya bağlıdır, devredilemez, sınırlandırılmaz ve sözleşme ile ortadan kaldırılamaz. Aşağıda, senaryo yazarının sözleşmede imza atsa dahi devredemeyeceği haklar yer almaktadır:

FSEK’e göre **manevi haklar devredilemez**. Yani yazar:

- Umuma arz hakkını,
- Adının belirtilmesi hakkını,
- Eserde değişiklikleri menetme hakkını,
- Eserin aslının korunması hakkını

başkasına *mülkiyet gibi* devredemez; ancak yazar belirli işlemler için yapımcıya sınırlı “kullanım yetkisi” verebilir.

Kullanım yetkisi, hakkın mülkiyetini devretmez; sadece belirli bir eylemi yapma izni verir ve sınırları aşırsa yazarın manevi hakları ihlal edilmiş olur.

Örneğin yazar, yapımcının senaryoyu platforma ön değerlendirme için göndermesine izin verebilir (umuma arz hakkı). Yapımcı, bu yetkiyi kullanarak senaryoyu sosyal medyada paylaşır, başka yapımcıya sunar veya oyuncularla yaygın biçimde dağıtırsa umuma arz hakkı ihlal edilmiş olur.

Yazar, jenerikte adının büyüklüğü ve sıralamasının belirlenmesi konusunda yapımcıya sınırlı takdir hakkı tanıyabilir (adının belirtilmesi hakkı). Yapımcı, yazarın adını tamamen kaldırır veya “anonim” gösterirse; ya da adını küçültüp başka birinin adını öne çıkartırsa manevi hak ihlali oluşur.

Yazar, senaryoda küçük teknik uyarlamaların (mekân değişikliği, reji uyarlaması gibi) yapımcı tarafından yapılmasına izin verebilir. Yapımcı veya yönetmen, karakterleri tamamen değiştirir, dramatik yapıyı bozar, sahneleri yazarın itibarını zedeleyecek şekilde dönüştürür, metni başka bir türe çevirirse (komediyi drama yapmak gibi) manevi hakların ihlali gerçekleşir; üstelik yazar izin vermiş olsa bile kanun onu korur.

Senaryo yazarı ve vergi

SENARYO YAZARI ve VERGİ Senaryo yazarlarının vergi sorumluluğu ve muafiyetlerinin yasal dayanakları. - Senaryo yazarlarının defter tutma zorunlulukları yoktur. Yapımcıların gider makbuzlarını imzalamak kaydıyla ödemelerini alırlar. Doğacak yüzde 17 tutarındaki stopaj yapımcı tarafından senaryo yazarı adına vergi dairesine yatırılır. Senaryo yazarını serbest meslek makbuzu kesmeye zorlamak yasa dışıdır. İlgili tebliğ aşağıdadır. **GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİŞİ (SERİ NO: 311) - 27 Mayıs 2020 MADDE 6 - (3)** 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, münhasıran 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen türden faaliyetlerde bulunan ve eserlerini sadece aynı Kanunun 94 üncü maddesinde belirtilen kişi ve kurumlara teslim eden serbest meslek erbabından isteyenlerin; yıl içindeki kazançlarının toplamının 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin dördüncü gelir diliminde yer alan (2025 yılı için 4.300.000 TL) tutarı aşım aşmadığına bakılmaksızın, defter tasdik ettirme (defter-beyan sistemine kaydolma) ve belge düzenleme zorunluluklarının kaldırılması uygun görülmüştür. (5) 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen türden faaliyetleri arızı olarak yapanların, defter tasdik ettirme (defter-beyan sistemine kaydolma) ve tutma ile belge düzenleme zorunlulukları bulunmamaktadır. (6) 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında elde edilen kazançların, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşması nedeniyle istisnadan faydalanılamayacak olması, defter tutma ve belge düzenleme yükümlülüğünde bir değişiklik yaratmayacaktır. (7) 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında faaliyette bulunan ve serbest meslek makbuzu düzenleme zorunluluğu bulunmayanlardan alınan eserlere ilişkin yapılan ödemelerin gider pusulası imzalatılmak suretiyle tevsik edilmesi mümkün bulunmaktadır. (GELİR VERGİSİ KANUNU / Madde 18 – Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve - 21 - televizyon SENARYO ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.) - Düzenli ve sürekli olarak senaryo yazarlığı yapmayan kişiler, gelir vergisi kanununa göre bu arızı kazançları dolayısıyla sadece yapımcının gider pusulasını imzalayacak ve yapımcı brüt rakam üzerinden yüzde 17 stopaj ödeyecektir. Örnek: Senaryo yazarı yapımcıyla bir film için 400.000 TL net rakamına anlaştıysa yapımcı 481.927 TL brüt rakam üzerinden 81.927 TL stopaj yatıracaktır. - Eğer senaryo yazarı bu işi düzenli ve sürekli yapıyorsa gelir vergisi kanununa göre bu gelirden stopajla birlikte KDV de ödenecektir. Ancak bu ödemeyi yine yapımcı yapacaktır. KDV tutarı gelir vergisi stopaj matrahına dahiledilmeyecektir. Örnek: Senaryo yazarı düzenli ve sürekli yazdığı bir dizi film için yapımcıyla 160.000 TL net rakama anlaştıysa, yapımcı 192.771 TL brüt rakam üzerinden 32.771 TL stopaj ve 34.698 TL KDV ödeyecektir. - Senaryo yazarı, 2025 yılı içinde brüt 4.300.000 TL'yi yani net 3.569.000 TL'yi aşan bir kazançta sahip olursa gelir vergisi ödeyecek ve yıl sonunda yıllık gelir vergisi beyannamesi verecektir. (Brüt 4.300.000 TL veya senaryo yazarının eline geçen miktar 3.569.000 TL ise; vergi oluşmaktadır. Ancak yapımcının ödemiş olduğu stopaj miktarı bu vergiden düşülecektir. **GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİŞİ (SERİ NO: 311) - 27 Mayıs 2020 MADDE 4 - (3)** 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında elde edilen ve aynı

Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2024 yılı için 3.000.000 TL) aşan kazançlar için istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. Söz konusu tutarın aşıp aşılmadığı ilgili takvim yılının sonu itibarıyla belirlenecek ve 18 inci madde kapsamında elde edilen kazançlar - 22 - toplamının söz konusu tutarı aşması halinde, elde edilen kazançların tamamı yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilecektir. İstisnadan faydalanılıp faydalanılamayacağı yıl sonu itibarıyla belirleneceğinden, istisnadan faydalanamayan mükelleflerin geçici vergi beyannamesi verme yükümlülükleri olmayacaktır. - Eğer senaryo yazarı 2025 yılı içinde brüt 4.300.000 TL'yi aşan bir kazançta sahip olursa bazı harcama ve ödemelerini beyan ettiği gelirden indirim hakkına sahiptir. GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİŞİ (SERİ NO: 311) - 27 Mayıs 2020 MADDE 4 (4) Yıllık beyanname verilmesi durumunda, 193 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde sayılan mesleki kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olarak yapılan giderler, yıllık beyanname üzerinde indirim konusu yapılacaktır. Söz konusu giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen belgelerle tevsik edilmesi şarttır. (5) Yıllık beyanname verilmesi durumunda, 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinde yer alan şahıs sigorta primleri, eğitim ve sağlık harcamaları, sponsorluk harcamaları ve engellilik indirimi ile anılan madde ve ilgili kanunlarında indirim konusu yapılabileceği düzenlenmiş bağış ve yardımlar gibi bazı harcamaların da beyan edilen gelirden indirim konusu yapılması mümkündür. - Aynı zamanda yıl içinde yapımcının senaryo yazarı adına ödediği stopaj miktarı ödenecek vergiden düşülecektir. GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİŞİ (SERİ NO: 311) - 27 Mayıs 2020 MADDE 4 (6) Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesine göre yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir. - 311 no'lu gelir vergisi tebliğindeki direkt senaryo yazarları için bir örnek bulunmaktadır. Rakamlar 2020 yılına göre yazılmıştır. Yazıda 600.000 TL olarak görünen rakam 2025 yılı için brüt 4.300.000 TL olmuştur. - 23 - GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİŞİ (SERİ NO: 311) - 27 Mayıs 2020 MADDE 4 Örnek 2: Bay (C), bir televizyon kanalında haftalık olarak yayınlanan bir dizinin senaryo yazarlığı karşılığında, 2020 yılında 750.000 TL kazanç elde etmiştir. Bay (C)'ye yapılan ödemeler üzerinden 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca %17 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. Bay (C)'nin yazdığı senaryo, 5846 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığınca eser olarak kayıt-tescil edilmiştir. Bay (C)'nin yazdığı senaryo karşılığı elde ettiği 750.000 TL'lik kazanç, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesindeki tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aştığından, Bay (C) gelir vergisi istisnasından yararlanamayacak ve bu kazancını yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edecektir. Tevkif suretiyle ödenen vergiler beyanname üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir. Diğer taraftan, Bay (C)'nin 40.000 TL tevkifata tabi işyeri kira gelirin bulunması halinde, 40.000 TL işyeri kira geliri, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesindeki tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşmamasına rağmen, beyan edilecek serbest meslek kazancı ile birlikte söz konusu beyanname verme sınırı aşıldığından kira geliri de beyan edilecektir. - Aynı maddenin devamında söz ve beste çalışması yapan bir kişi için de bir örnek vardır. Senaryo yazarlarını da kapsayan bir örnektir. MADDE 4 Örnek 3: Söz ve beste çalışmaları yapan Bayan (D), 2020 yılında muhtelif tarihlerde (E) A.Ş.'ye sattığı besteler karşılığında 700.000 TL hasılat elde etmiştir. (E) A.Ş. tarafından, Bayan (D)'ye yapılan söz konusu ödemeler üzerinden, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca %17 oranında (119.000 TL) gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. Bayan (D)'nin, bu faaliyeti ile ilgili olarak yapmış olduğu ve tevsik edebildiği giderlerinin toplamı 70.000 TL'dir. Bayan (D)'nin, 50.000 TL eğitim/sağlık harcaması da bulunmaktadır. Bayan (D)'nin, yaptığı beste çalışmaları 5846 sayılı Kanun hükümlerine göre Kültür ve Turizm Bakanlığınca

eser olarak kayıt-tescil edilmiştir. Bayan (D)'nin, yaptığı beste çalışmaları her ne kadar 18 inci maddede sayılan eserler kapsamında değerlendirilse de elde ettiği kazanç yıl sonu itibarıyla (700.000 TL - 70.000 TL=) 630.000 TL, 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aştığından söz konusu istisnadan faydalanılması mümkün bulunmamaktadır. Buna göre, Bayan (D)'nin beyanı aşağıdaki gibi olacaktır. - 24 - - Senaryo yazarı bir işyeri kiraladıysa, bu işyeri kirası için bir stopaj ödemeyecektir. Aynı zamanda yanında bir işçi çalıştırıyorsa bu kişi için gelir vergisi stopajı ödeme yükümlülüğü de yoktur. Heykeltıraş örneği senaryo yazarlarını da kapsamaktadır. **GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİŞİ (SERİ NO: 311) - 27 Mayıs 2020 MADDE 5 (5) 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin son fıkrasına göre, madde kapsamındaki kazançları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşanların bu istisnadan faydalanamayacakları hükme bağlanmış ve bu durumda olanların, 94 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yapma yükümlülüğü olmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle, 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında kazanç elde eden ve aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşması nedeniyle istisnadan yararlanamayacak olan mükelleflerin, Kanunun 94 üncü maddesi kapsamında ücret, kira gibi yapacağı ödemeler üzerinden tevkifat yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Örnek 4: Heykeltıraş Bay (F), faaliyetini icra etmek için bir atölye kiralamıştır. Ayrıca yanında bir işçi çalıştırmakta olup, yaptığı heykeller karşılığında 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında 2020 yılında 650.000 TL kazanç elde etmiştir. Bay (F)'nin 2020 yılında elde ettiği kazancın, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşması nedeniyle istisnadan faydalanamayacak ve bu kazançlar yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilecektir. Diğer taraftan, Bay (F) kiralamış olduğu atölye nedeniyle 2020 yılında ödediği kira bedelleri ile çalıştırdığı işçisine ödediği ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapmayacaktır. Bay (F)'nin yanında çalışan işçisi, tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücret gelirlerini 193 sayılı Kanunun 95 inci maddesi uyarınca yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edecektir.**

Senaryo yazarlarının vergi sorumluluğu ve muafiyetlerinin yasal dayanakları. Seçilen ve öne çıkartılmak istenen bir madde:

- Sinema, dizi film veya TV filmi senaryosunun başka bir senaryo yazarı tarafından yeniden yazılması ancak ilk eser sahibi olan SENARYO YAZARI'nın iznine tabidir. Önceden yapılmış sözleşmeyle bu hak devre dışı bırakılamaz. O senaryo için bir bedel ödenmesi bu hakkı ortadan kaldırmaz.

(5846 no'lu yasa, madde 16: Eser sahibi kayıtsız ve şartsız olarak yazılı izin vermiş olsa bile şeref ve itibarını zedeleyen veya eserin mahiyet ve hususiyetlerini bozan her türlü değiştirilmeleri menedebilir. Menetme yetkisinden bu hususta sözleşme yapılmış olsa bile vazgeçmek hükümsüzdür.) Senarist Bir Taban Fiyat Çizelgesi, sektörün değişen dinamiklerine göre düzenli olarak güncellenmektedir. Bu kapsamda, geçmiş yıllara ait taban fiyat listelerimizi web sitemizden kaldırıyoruz. Geçmiş dönem taban fiyat hesaplamalarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın enflasyon verilerini temel alarak geriye dönük bir hesaplama yapmaktayız. Bu yöntem, sektörün ekonomik koşullarını dikkate alarak adil ve güncel bir değerlendirme sağlamaktadır.

İNTİHAL

Bu tür kayıpların tazminata esas alınıp alınmayacağı; her somut olayda, **ihlale konu kullanımın niteliği ve kapsamı, taraflar arasındaki hukuki ve fiilî ilişki, eserin hangi aşamada bulunduğu, intihal ile ileri sürülen zarar arasında uygun illiyet bağı bulunup bulunmadığı, ile piyasa koşulları ve projenin ekonomik gerçekliği** dikkate alınarak değerlendirilir.

Eserin Ekonomik Değerinde Azalma / Değer Erezyonu: İntihal, eserin pazardaki özgün konumunu zayıflatarak ekonomik değerinde düşüş yaratır. Bu azalma maddi zarar kapsamına dahil edilmelidir.

Rakip Ürün Nedeniyle Satış ve Sözleşme Kaybı: İntihal edilmiş ürünün piyasaya çıkması, gerçek eser sahibinin kendi projesini satmasını, fonlamasını veya platformlara sunmasını engelleyebilir. Bu, öngörülebilir zarar olarak tazminat hesabına dahil edilir.

Franchise ve IP'nin Gelecek Değeri: Eserlerin günümüzdeki ekonomik değeri; prequel, sequel, spin-off, oyun, dikey dizi, tiyatro, uluslararası format satışı gibi çok kanallı IP genişleme kapasitesiyle belirlenir. Bu değer intihal nedeniyle tamamen yok olabilir.

Geliştirme Masrafları ve Kreatif Süreç: Araştırma, tasarım, world-building, karakter geliştirme, danışmanlık ve benzeri tüm geliştirme masrafları TBK m.50 kapsamında doğrudan zarara dahil edilmelidir.

Buna ek olarak, proje geliştirme ve hazırlık sürecinde eser sahibinin yoğunlaşması nedeniyle başka işler alamaması, farklı ticari fırsatları değerlendirememesi veya çalışma zamanını yalnızca bu projeye tahsis etmesi sonucu ortaya çıkan fırsat maliyeti de yoksun kalınan kazanç ilkesi doğrultusunda tazmin edilebilir niteliktedir.

Meslek Birliklerinden Elde Edilecek Telif Gelirleri: Eserin ulusal ya da uluslararası platformlarda gösterimi ve lisanslanması sonucu meslek birliklerinden elde edilecek telif gelirleri.

TBK m.112 (zararın tamamının tazmini), TBK m. 50 ve FSEK m.68.

İntihal edilmiş ürünün piyasaya çıkması, gerçek eser sahibinin kendi projesini satmasını, fonlamasını veya platformlara sunmasını engelleyebilir. Bu, öngörülebilir zarar olarak tazminat hesabına dahil edilir.

Kavram Tanımlamaları

Aşağıda tanımlanan tüm kavramlar, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) kapsamında ayrı ayrı ilim ve edebiyat eseri niteliğinde olup tek başlarına da koruma altındadır. Bu eserlerin her türlü kullanımı, FSEK uyarınca eser sahibinin önceden alınacak iznine tabidir.

Sinopsis:

Sinopsis, bir eserin ana fikrini, temel hikâye akışını ve yapısal omurgasını ortaya koyan kısa bir yaratıcı metindir. Türkçe’de çoğu zaman “özet” olarak karşılık bulsa da, sinopsis herhangi bir tamamlanmış eserin özeti değildir. Aksine, eser daha üretilmeden önce onun özgünlüğünü,

hususiyetini ve yaratıcı niteliğini belirleyen ilk metindir. Hikâyenin kurgusal iskeletini oluşturur ve eserin ilim ve edebiyat eseri niteliği kazanmasında asli rol oynar. Bu nedenle sinopsisi yalnızca basitleştirilmiş bir özet olarak değerlendirmek veya eser kapsamı dışına çıkarmak, hukuki açıdan eksik ve hatalı bir yorumdur.

FSEK'in 2. maddesi, "Herhangi bir şekilde dil ve yazı ile ifade olunan ürünlerin ilim ve edebiyat eseri sayılacağını" açıkça düzenler. Bu hüküm, sinopsis gibi yazılı yaratıcı metinlerin de başlı başına eser olarak korunduğunu tereddütsüz ortaya koymaktadır.

Tretman

Tretman; sinopsis ile tamamlanmış senaryo arasında konumlanan, hikâyeyi daha ayrıntılı biçimde ortaya koyan bir gelişim metnidir. Hazırlık sürecinin ikinci aşamasını oluşturur ve sektörde çoğu zaman "gelişim senaryosu" olarak da adlandırılır.

Bu aşamada hikâye, sinopsiste belirlenen ana hatlardan yola çıkılarak dramatik olarak genişletilir; karakter yapıları, olay örgüsü ve dramatik dönüşümler daha belirgin hale getirilir. Tretman; karakter gelişimlerini, sahne sıralamasını, olayların akışını ve eserin görsel-dramatik tonunu detaylandırır. Bu yönüyle senaryo yazımı için yol gösterici bir ara aşama işlevi görür. Tretman, eserin yaratıcı sürecinin somutlaştığı ve üretim aşamasına yaklaştığı kritik bir metindir. Bu nedenle tretman; özgün niteliği, yapısal bütünlüğü ve yaratıcı emeği nedeniyle ilim ve edebiyat eseri olarak korunur ve eser sahibinin fikri haklarına tabidir.

Proje Dosyası

Proje dosyası, eserin yaratım sürecinde kapsamlı şekilde hazırlanmış bir geliştirme belgesidir. Dizi film, sinema filmi veya belgesel türlerine göre kapsamı değişebilmekle birlikte genellikle aşağıdaki çalışmalarını içerir:

- Sinopsis
- İlk 6 veya 13 bölümlük hikâye taslağı
- Karakter analizleri

Proje dosyası; yapımcıya veya yayıncıya, eserin yaratıcı potansiyelini, ticari değerini ve uzun vadeli gelişme kapasitesini gösteren temel sunum dokümanıdır. Aynı zamanda eser sahibinin yaratıcı emeğini, kurgu dünyasını ve eserin fikri özgünlüğünü yansıttığından, başlı başına bir ilim ve edebiyat eseri olarak korunur.

Senaryo

Senaryo, eserin tamamlanmış dramatik metnidir ve yapım sürecinde kullanılan nihai yaratıcı doküman olarak kabul edilir. Sahne detaylarını, olay örgüsünü, karakter derinliğini, mekân tasvirlerini, dramatik yapıyı, diyalogları ve çekim yönergelerini içerir.

Senaryonun temel bileşenleri sinopsis, tretman ve diyalog metinleridir. Bu unsurlar birlikte, senaryo yazım sürecinin yaratıcı omurgasını oluşturur ve eserin tüm dramatik yapısını belirler.

Sonuç niteliğinde değerlendirme olarak;

- İntihale konu eserin bir dizi film olması hâlinde, tazminat hesabında intihalin kapsamı ve etkilediği bölümler dikkate alınarak, güncel bölüm başı ücretlerin değerlendirmeye esas alınması,
- Eser sahibinin maddi zararları ile yoksun kaldığı kazançların, somut olayın özelliklerine göre belirlenen ve yukarıda örneklenen gelir kalemleri çerçevesinde incelenmesi,
- İntihalin, eserin gelecekte hayata geçirilme ve değerlendirilme imkânları üzerindeki etkisinin; projenin niteliği, piyasa koşulları ve illiyet bağı çerçevesinde değerlendirilmesi,
- Eser sahibinin mesleki itibar ve prestij kaybı gibi dolaylı zararlarının da, ihlalin niteliği, yaygınlığı ve ağırlığı dikkate alınarak bilirkişi incelemesine konu edilmesi,

SENARİSTBİR tarafından, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun ilgili hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gereken hususlar olarak görülmektedir.